

Rozdział V. Spójność, komplementarność i synergia

Lokalna Strategia Rozwoju LGD KOLD jest dokumentem zintegrowanym i spójnym wewnątrz. Cele szczegółowe, przedsięwzięcia i operacje w ramach przedsięwzięć wynikają z diagnozy obszaru, badań ankietowych, analizy SWOT, spotkań konsultacyjnych z mieszkańcami, na bazie których utworzone zostało drzewo problemów, a następnie drzewo celów LSR. Trzy cele oraz przedsięwzięcia realizują wszystkie cele postawione przed RLKS, zarówno w PS WPR 2023-2027, jak i RPOWP 2023-2027. Z drugiej strony integrują w ramach poszczególnych celów różne sektory, partnerów, zasoby i branże działalności gospodarczej w celu kompleksowej realizacji poszczególnych przedsięwzięć. Trzy cele LSR, wykorzystując komplementarnie środki PS WPR (EFRROW) i RPOWP (EFS i EFRR), w poszczególnych celach, spójnie i kompleksowo odpowiedzą na główne wyzwania wskazane w diagnozie, wynikach badań ankietowych, spotkań z mieszkańcami i analizie SWOT w trzech podstawowych obszarach:

1. Rozwój aktywności mieszkańców obszaru i integracji pokoleniowej na rzecz kapitału społecznego KOLD.
2. Rozwój społeczno- gospodarczy obszaru LGD KOLD poprzez wsparcie przedsiębiorczości oraz promocji obszaru.
3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru KOLD.

Cel 1 - Rozwój aktywności mieszkańców obszaru i integracji pokoleniowej na rzecz kapitału społecznego KOLD.

W ramach, tego celu zostaną zrealizowane przedsięwzięcia w ramach EFROW, EFRR oraz EFS+ które są integralnie spójne z wynikami analiz SWOT, spotkań konsultacyjnych oraz strategiami rozwoju gmin wchodzących w skład LGD KOLD.

- **Przedsięwzięcie 1.1 Wsparcie aktywności mieszkańców w tym szczególnie seniorów, dzieci i młodzieży w lokalnej społeczności**

Sposób realizacji:

- o rozwój kompetencji cyfrowych, zainteresowań seniorów;
- o działania animacyjne, zainteresowania dzieci i młodzieży oraz kobiet szczególnie z regionalizmu (tradycje i zwyczaje lokalne) i ekologii;
- o zwyczaje i tradycje regionalne z wyposażeniem zespołów artystycznych

PS WPR – projekt grantowy

- **Przedsięwzięcie 1.2. Inicjatywy do wspólnego działania**

Sposób realizacji

- o współpraca młodzieży z innymi LGD-ami i podmiotami, szczególnie w dziedzinie historii i tradycji regionu;
- o współpraca organizacji pozarządowych w dziedzinie kultury, turystyki, sportu w tym międzypokoleniowość

PS WPR - projekty partnerskie krajowe i zagraniczne

- **Przedsięwzięcie 1.3. Przystosowanie infrastruktury kulturalnej do usług dla społeczności lokalnej**

Sposób realizacji

- o dostosowanie obiektów kultury i świetlic wiejskich wraz z zakupem wyposażenia dla tych miejsc realizujących usługi dla mieszkańców w tym szczególnie dla dzieci i młodzieży, seniorów i kobiet

PS WPR – konkurs klasyczny w tym z koncepcji SV

- **Przedsięwzięcie 1.4. Wzmocnienie kapitału społecznego w środowiskach lokalnych**

Sposób realizacji

- o organizowanie spotkań z tradycji i zwyczajów lokalnych, turystycznych i sportowych z uwzględnieniem promocji zespołów artystycznych, KGW

PS WPR – operacja własna

- **Przedsięwzięcie 1.5. Nasze dziedzictwo**

Sposób realizacji

- o wsparcie dla odnowy małych obiektów dziedzictwa kulturowego
- o wsparcie dla organizacji wydarzeń kulturalnych dla mieszkańców promujących kreatywność i dziedzictwo kulturowe w tym dla projektów partnerskich

EFRR – konkurs klasyczny w tym z koncepcji SV

- **Przedsięwzięcie 1.6. Przystosowanie infrastruktury kulturalnej dla aktywności lokalnej**

Sposób realizacji

- o wsparcie dla ośrodków aktywności społecznej w tym świetlic wiejskich w przystosowaniu infrastruktury oraz jej wykorzystaniu dla zagospodarowania czasu wolnego kobiet, młodzieży i seniorów z uwzględnieniem międzypokoleniowości

EFRR – konkurs klasyczny w tym z koncepcji SV

- Przedsięwzięcie 1.7. **Uczymy się przez całe życie**

Sposób realizacji

- wsparcie dla lokalnych inicjatyw podnoszenia kompetencji cyfrowych oraz zainteresowań mieszkańców w tym UTW oraz KGW

EFS+ - konkurs klasyczny w tym z koncepcji SV

- Przedsięwzięcie 1.8. **Edukacja przedszkolna i szkolna podstawą rozwoju społecznego**

Sposób realizacji

- wsparcie dla poprawy warunków przeszkoli i szkół w podnoszeniu jakości edukacji przedszkolnej z uwzględnieniem wyrównywania szans dla wszystkich dzieci oraz rozwoju zainteresowań i uzdolnień w edukacji poza formalnej

- wsparcie psychologiczno-pedagogiczne oraz wzmocnienie szkolnictw zawodowego w tym doradztwa

EFS+ - konkurs klasyczny w tym z koncepcji SV

- Przedsięwzięcie 1.9. **Wspieranie działań na rzecz społeczności lokalnej**

Sposób realizacji

- wsparcie dla działań aktywizujących i integrujących społeczność lokalną w tym kobiet, seniorów, osób z niepełnosprawnościami, dzieci i młodzież

EFS+ - projekt grantowy

Cel 2 - Rozwój społeczno- gospodarczy obszaru LGD KOLD poprzez wsparcie przedsiębiorczości oraz promocji obszaru. W ramach, tego celu zostaną zrealizowane przedsięwzięcia w ramach EFROW, EFRR oraz EFS+ które są integralnie spójne z wynikami analiz SWOT, spotkań konsultacyjnych oraz strategiami rozwoju gmin wchodzących w skład LGD KOLD

- Przedsięwzięcie 2.1. **Tworzenie i rozwój przedsiębiorstw na terenie LGD KOLD**

Sposób realizacji

- wsparcie dla rozpoczęcia działalności gospodarczej i rozwoju firm, szczególnie nakierowane na przetwórstwo lokalne, usługi turystyczne, rekreacyjne, rehabilitacyjne, zdrowotne, „zielone miejsca pracy”, usługi związane z nowymi technologiami i komunikatorami oraz promocją regionu, punkty informacyjne, wydawnictwa, portale

PS WPR – konkurs klasyczny

- Przedsięwzięcie 2.2. **Rozwój turystyki wiejskiej**

Sposób realizacji

- wsparcie dla tworzenia i rozszerzenia działalności agroturystycznej, tworzenia zagród edukacyjnych w tym przy gospodarstwach rolnych

PS WPR – konkurs klasyczny

- Przedsięwzięcie 2.3. **Ochrona dziedzictwa kulturowego obszaru LGD KOLD**

Sposób realizacji

- wsparcie dla renowacji małej infrastruktury zabytków, dziedzictwa kulturowego z ich zabezpieczeniem
- wsparcie dla usług promocyjnych zakresie punktów informacyjnych, wydawnictw, portali

PS WPR – konkurs klasyczny w tym z koncepcji SV

Cel 3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru LGD KOLD.

W ramach tego celu zostaną zrealizowane przedsięwzięcia w ramach EFROW, EFRR oraz EFS+ które są integralnie spójne z wynikami analiz SWOT, spotkań konsultacyjnych oraz strategiami rozwoju gmin wchodzących w skład LGD KOLD

- Przedsięwzięcie 3.1. **Infrastruktura rekreacyjno-turystyczna**

Sposób realizacji

- wsparcie dla tworzenia, renowacji, znakowania szlaków turystycznych, małej infrastruktury rekreacyjnej, placów zabaw i boisk sportowych z ich oświetleniem i jego modernizacją

PS WPR – konkurs klasyczny w tym z koncepcji SV

- Przedsięwzięcie 3.2. **Wspieranie działań mieszkańców w zakresie tworzenia warunków do wypoczynku**

Sposób realizacji

- warsztaty i zajęcia rekreacyjne i sportowe szczególnie dzieci i młodzieży wraz z doposażeniem w drobny sprzęt do realizacji

PS WPR - granty w tym z koncepcji SV

- Przedsięwzięcie 3.3. **Upowszechnianie ekologii**

Sposób realizacji

- o wsparcie dla innowacyjnych projektów na rzecz tworzenia lokalnych miejsc ekspozycji i rozwiązań w zakresie OZE

PS WPR - projekty partnerskie krajowe i zagraniczne

- Przedsięwzięcie 3.4. Turystyka w parze z ochroną powietrza

Sposób realizacji

- o wsparcie dla lokalnej sieci dróg pieszo-rowerowych oraz miejsc rekreacji z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii

EFRR - konkurs klasyczny w tym z koncepcji SV

Założenia LSR LGD KOLD są także zgodne i komplementarne z innymi dokumentami planistycznymi na poziomie kraju, województwa, powiatów i gmin. Poniżej dokonano porównania celów i założeń wybranych dokumentów z celami LSR LGD KOLD.

Cel strategii		Zgodność z dokumentami strategicznymi
Cel ogólny 1 Rozwój aktywności mieszkańców obszaru i integracji pokoleniowej na rzecz kapitału społecznego KOLD.		
1.1. Wsparcie aktywności mieszkańców w tym szczególnie seniorów, dzieci i młodzieży w lokalnej społeczności	Na szczeblu WOJEWÓDZKIM • Zgodność z celami i kierunkami działań „Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030r.”, w zakresie CELU OPERACYJNEGO 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy poprzez: Poprawę jakości edukacji i kształcenia, w tym dopasowanie do potrzeb rynku pracy, Wzrost kompetencji osób dorosłych i ich udziału w kształceniu ustawicznym oraz Nowoczesna infrastruktura dla edukacji, w tym TIK ale również z CELEM OPERACYJNYM 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wkluczeniom poprzez: Poprawa dostępu i standardów usług oraz funkcjonowania infrastruktury społecznej, Wyrównywanie szans edukacyjnych, Rozwijanie sektora ekonomii społecznej i solidarnej • CEL OPERACYJNY 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu poprzez: ♣ Kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych, równościowych, innowacyjnych, w tym rozwój innowacji społecznych ♣ Wzmacnianie potencjału kulturowego i infrastruktury kultury ♣ Rozwój przemysłu czasu wolnego	
1.2. Inicjatywy do wspólnego działania		
1.3. Przystosowanie infrastruktury kulturalnej do usług dla społeczności lokalnej		
1.4. Wzmocnienie kapitału społecznego w środowiskach lokalnych		
1.5. Nasze dziedzictwo		
1.6. Przystosowanie infrastruktury kulturalnej dla aktywności lokalnej		
1.7. Uczymy się przez całe życie		
1.8. Edukacja przedszkolna i szkolna podstawą rozwoju społecznego		
1.9. Wspieranie działań na rzecz społeczności lokalnej		
		NA SZCZEBLU POWIATOWYM (STRATEGIA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO) Cel szczegółowy 1.5: Rozwój społeczeństwa obywatelskiego w powiecie nowotomyskim Kierunki działania: 1.5.1 pomoc i wsparcie jednostek samorządu powiatowego na rzecz tworzenia nowych organizacji pozarządowych, 1.5.2 pomoc i wsparcie dla istniejących organizacji pozarządowych, Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Nowotomyskiego na lata 2018 - 2028 94 1.5.3 pomoc jednostek samorządu powiatowego dla aktywizacji działań w zakresie organizacji i działalności struktur wolontariatu w powiecie nowotomyskim
		NA SZCZEBLU GMINNYM
		LWÓWEK Wzrost kompetencji mieszkańców oraz rozwój kapitału ludzkiego
		MIEDZICHOWO Inwestycje w kapitał ludzki

	OPALENICA Rozwój systemu usług społecznych w Gminie KUŚLIN Zapewnienie mieszkańcom możliwie najlepszego poziomu życia NOWY TOMYŚL Społeczeństwo: Poprawa jakości życia poprzez zagwarantowanie mieszkańcom wysokiej jakości usług społecznych stanowiących odpowiedź na ich potrzeby DUSZNIKI Cel strategiczny nr 2 Zapewnienie wysokiego poziomu infrastruktury i usług społecznych PNIEWY AKTYWNE I ZDROWE SPOŁECZEŃSTWO W GMINIE PNIEWY.
Cel 2 - Rozwój społeczno- gospodarczy obszaru LGD KOLD poprzez wsparcie przedsiębiorczości oraz promocji obszaru	
2.1. Tworzenie i rozwój przedsiębiorstw na terenie LGD KOLD 2.2. Rozwój turystyki wiejskiej 2.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego obszaru LGD KOLD	NA SZCZEBLU WOJEWÓDZKIM CEL OPERACYJNY 1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia poprzez: Tworzenie miejsc pracy wysokiej jakości, Aktywizacja niewykorzystanych zasobów pracy NA SZCZEBLU POWIATOWYM (STARTEGIA POWIATU NOWOTOMYSKIEGO) Cel szczegółowy 2.2: Wsparcie rozwoju infrastruktury kulturalnej i sportowej Kierunki działania: 2.2.1 wsparcie organizacyjne i finansowe samorządu powiatowego dla organizatorów imprez i zawodów sportowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym odbywających się na terenie powiatu nowotomyskiego, 2.2.2 organizacja imprez i zawodów sportowych o zasięgu powiatowym rozpowszechniających kulturę fizyczną wśród mieszkańców powiatu, 2.2.3 współudział finansowy samorządu powiatowego w rozbudowie istniejącej infrastruktury placówek kulturalnych oraz obiektów sportowych, NA SZCZEBLU GMINY PNIEWY TWORZENIE WARUNKÓW DO ROZWOJU ZRÓWNOWAŻONEJ GOSPODARKI W GMINIE PNIEWY. PROMOCJA GMINY I PRODUKTÓW LOKALNYCH. ROZWÓJ OFERTY TURYSTYCZNEJ I WYPOCZYNKOWEJ, OPARTEJ NA ZASOBACH REGIONU DUSZNIKI Zapewnienie dogodnych warunków życia i inwestowania na terenie Gminy, Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości KUŚLIN Wypracowanie pozytywnego wizerunku gminy jako nowoczesnej, dynamicznie rozwijającej się, bezpiecznej i dbającej o ekologię OPALENICA Rozwój systemu usług społecznych w Gminie MIEDZICHOWO Rozwój systemu usług społecznych w Gminie LWÓWEK Zwiększenie efektywności wykorzystania potencjału rozwojowego gminy NOWY TOMYŚL Gospodarka: Efektywna gospodarka, wykorzystująca lokalne zasoby i wspierająca rozwój lokalnej przedsiębiorczości

Cel 3 - Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru LGD KOLD

3.1. Infrastruktura rekreacyjno-turystyczna 3.2. Wsparcie działań mieszkańców w zakresie tworzenia warunków do wypoczynku 3.3. Upowszechnianie ekologii 3.4. Turystyka w parze z ochroną powietrza	NA SZCZEBLU WOJEWÓDZKIM CEL OPERACYJNY 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski poprzez Zwiększanie i ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości, Poprawa jakości powietrza, Poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami NA SZCZEBLU POWIATU Obszar strategiczny 5: OCHRONA ŚRODOWISKA Cel szczegółowy 5.1: Poprawa jakości ochrony środowiska Kierunki działania: 5.1.1 współpraca z gminami w zakresie doskonalenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, 5.1.2 współpraca ze służbami w zakresie prewencji oraz neutralizacji zagrożeń wynikających z niewłaściwego zagospodarowania odpadów komunalnych, przemysłowych i niebezpiecznych, 5.1.3 minimalizacja emisji zanieczyszczeń i substancji szkodliwych do powietrza, 5.1.4 współpraca z gminami przy realizacji programu likwidacji azbestu, 5.1.5 termomodernizacja obiektów oraz modernizacja systemów ogrzewania w budynkach będących własnością lub w zarządzie Powiatu, 5.1.6 wsparcie w zakresie pozyskiwania odnawialnych źródeł energii, NA SZCZEBLU GMINY KUŚLIN Wypracowanie pozytywnego wizerunku gminy jako nowoczesnej, dynamicznie rozwijającej się, bezpiecznej i dbającej o ekologię OPALENICA Dbłość o środowisko naturalne Gminy LWÓWEK Dostosowanie przestrzeni gminy do wyzwań XXI wieku DUSZNIKI Ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne PNIEWY POCHRONA ŚRODOWISKA I RACJONALNE KORZYSTANIE Z ZASOBÓW PRZYRODY. MIEDZICHOWO Infrastruktura turystyczna NOWY TOMYŚL Środowisko: Poszanowanie środowiska naturalnego oraz kształcenie świadomego ekologicznie społeczeństwa
--	--

Jeśli mówimy o RLKS, społeczność lokalna największą przyszłość wiąże z zrównoważonym rozwojem oraz przeciwdziałaniem pogarszaniu się środowiska, którego jakość ma wpływ na warunki życia oraz potencjał rozwoju danego obszaru. LGD KOLD wdrażać będzie w ramach strategii rozwoju realizować przedsięwzięcie 3.3. Upowszechnianie ekologii. Przedsięwzięcie będzie odpowiedzią na zdiagnozowany problem małej aktywności współpracy mieszkańców z innymi regionami w tym zagranicznymi przy posiadaniu współpracy gmin i powiatów obszaru LSR z JST spoza obszaru oraz organizacji pozarządowych nawiązanych z innymi obszarami LGD, a także na przeciwdziałanie ksenofobii.

Działania planowane są jako:

- operacje partnerskie krajowe na obszarze LSR w zakresie ekologii
- projekty partnerskie krajowe poza obszarem LSR w dziedzinie historii i tradycji obszaru oraz turystyki z tworzeniem lokalnych ekspozycji,
- projekty partnerskie zagraniczne związane z historią regionu z krajami przygranicznymi (Niemcy, Litwa, Słowacja).

Rekomendowane zadania:

- projekt partnerski dla mieszkańców dotyczący warsztatów z tworzeniem ekspozycji historii i tradycji, wydanie publikacji; - zagraniczny – 3- 4 partnerów
- seminaria z wizytami studyjnymi miejsc z zastosowaniem OZE - krajowy
- organizacja eventu ekologicznego z udziałem organizacji pozarządowych na terenie KOLD
- doposażenie miejscowych ekspozycji historycznych i tradycji lokalnych w zabezpieczenia i oświetlenia z możliwym zastosowaniem OZE.

Innowacyjność realizowanych operacji:

Innowacją są spotkania z wykorzystaniem zasobów kulturalnych i turystycznych, gdzie zastosowano OZE oraz tworzenie miejsc ekspozycji, szczególnie w partnerstwie. Przez innowacyjność rozumie się nowy lub znacząco udoskonalony sposób organizacji bądź wykorzystania czy też zmobilizowania istniejących lokalnych zasobów, kulturowych, przyrodniczych, historycznych i społecznych.

Wskaźniki produktu: R.1.1. : Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom

- liczba kursów, szkoleń, warsztatów, wizyt studyjnych, wydarzeń i imprez kulturalnych, opracowań, wydawnictw

Wskaźniki rezultatu: R.1PR Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom: liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń, wymiany wiedzy i biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami.

Innowacyjność i inkluzywność w LGD KOLD. Kryterium innowacyjności zostało uwzględnione w lokalnych kryteriach wyboru projektów. W kryteriach przedstawiono następującą definicję innowacyjności: Przez innowacyjność rozumie się nowy lub znacząco udoskonalony sposób organizacji bądź wykorzystania czy też zmobilizowania istniejących lokalnych zasobów, kulturowych, przyrodniczych, historycznych i społecznych. Innowacyjne może być ich nietypowe, niestandardowe wykorzystanie czy promocja. Zastosowano ją w lokalnych kryteriach wyboru operacji w zasadzie we wszystkich przedsięwzięciach:

Kryterium inkluzywności zostało uwzględnione w lokalnych kryteriach wyboru projektów. W kryteriach przedstawiono następującą definicję inkluzywności: powszechny i dostępny, przeznaczony dla każdego, nie są tutaj istotne żadne kryteria klasyfikacyjne. Stosowanie kryteriów wyboru operacji oraz wskaźniki LSR pozwolą na osiągnięcie wskaźników określonych dla celów PS WPR na lata 2023-2027, oraz celów EFS+ i EFRR. LGD KOLD przewiduje realizację projektów grantowych z PS WPR 2023-2027 oraz EFS+. Będą to projekty realizowane w ramach następujących Przedsięwzięć: *Przedsięwzięcie 1.1. Wsparcie aktywności seniorów, dzieci i młodzieży w lokalnej społeczności; Przedsięwzięcie 3.2. Wsparcie działań mieszkańców w zakresie tworzenia warunków do wypoczynku - z PS WPR oraz Przedsięwzięcie 1.9. Wsparcie działań na rzecz społeczności lokalnej - z EFS+.* LGD KOLD przewiduje także realizację projektów partnerskich (dawniej Współpracy) ogłaszanych w formie grantów w następujących Przedsięwzięciach : *Przedsięwzięcie 1.2 Inicjatywy do wspólnego działania. Przedsięwzięcie 3.3. Upowszechnianie ekologii.* Przewidziana jest także realizacja projektu własnego w ramach *Przedsięwzięcie 1.4. Wzmocnienie kapitału społecznego w środowiskach lokalnych.* W projekcie własnym wartością dodaną będzie wkład własny większy o 5% od wymaganego w Programie. Szczegółowy sposób wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru zostanie zawarty w Procedurach oceny i wyboru operacji. Wybór projektów z EFRR zgodny jest z kryteriami dla tego projektu uwzględnianymi w *Przedsięwzięcie 1.5. Nasze dziedzictwo; Przedsięwzięcie 1.6. Przystosowanie infrastruktury kulturalnej dla aktywności lokalnej; Przedsięwzięcie 3.3. Upowszechnianie ekologii.* Wybór projektów z EFS+ zgodny jest z kryteriami dla tego projektu uwzględnianymi w *Przedsięwzięcie 1.7 Uczymy się przez całe życie; Przedsięwzięcie 1.8. Edukacja przedszkolna i szkolna podstawą rozwoju społecznego; Przedsięwzięcie 1.9. Wspieranie działań na rzecz społeczności lokalnej.* Dzięki zaangażowaniu ich otoczenia cel 1 komplementarnie oddziałuje z założeniami celu 2 (w zakresie aktywności zawodowej osób powracających na rynek pracy i celu 3 (w zakresie infrastruktury turystyczno- wypoczynkowej i społecznej). W przekonaniu mieszkańców obszaru KOLD realizacja celu 1 LSR, zawartych w nim przedsięwzięć przyczyni się do wsparcia budowaniu kapitału społecznego, a tym samym wzrostu partycypacji społecznej w realizacji lokalnej strategii rozwoju. Będzie to możliwe poprzez realizację przedsięwzięć obejmujących szeroką aktywizację społeczności lokalnej, w tym poprzez organizacje społeczne i inicjatywy lokalne. Mając na uwadze problemy zgłaszane w poszczególnych gminach, należy kierować się w stronę wzmocnienia kapitału społecznego poprzez lokalne inicjatywy zagospodarowania czasu wolnego w oparciu o lokalne potrzeby i zasoby małych społeczności. Odpowiednim działaniem będzie wsparcie i promocja osób starszych poprzez wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania Klubów seniora oraz wsparcie oferty organizacji czasu wolnego seniorów. Tworzenie i rozwój miejsc spotkań oraz wspomaganie przedszkoli i szkół oraz świetlic w poszerzeniu gamy zajęć zainteresowań dzieci i młodzieży umożliwi kobietom szerszy dostęp do rynku pracy oraz rozwoju społecznego. LSR przewiduje również

wsparcie realizacji celu działaniami aktywizacyjnymi realizowanymi przez LGD – będącą animatorem i promotorem aktywizacji społeczności LGD oraz międzynarodowego projektu partnerskiego na rzecz dzieci i młodzieży. Dlatego też LGD KOLD zakłada, iż cel 1 LSR będzie realizować kompleksowe i komplementarne przedsięwzięcia na rzecz wsparcia integracji lokalnych społeczności, w tym osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, w dążeniu do redukcji ubóstwa i dysproporcji w dostępie do usług społecznych i zatrudnienia, a tym samym do rozwoju społeczno-gospodarczego regionu. Realizacja założeń Celu 1 będzie możliwa dzięki przyjęciu założeń o realizacji przedsięwzięć.

Cel 1. Rozwój aktywności mieszkańców obszaru i integracji pokoleniowej na rzecz kapitału społecznego KOLD

Mając na uwadze dane zawarte w diagnozie oraz przede wszystkim dane uzyskane w wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych przy formułowaniu celu oparto się na wnioskach społeczności lokalnej uczestniczącej w konsultacjach. Zwracała ona uwagę na specyfikę obszaru LGD KOLD, charakteryzującą się oddaleniem od dużych aglomeracji, częściowo znacznym rozproszeniem osadnictwa oraz znacznymi dystansami pomiędzy poszczególnymi miejscowościami. Specyfika fizyczna wpływa na relacje pomiędzy mieszkańcami. Osłabia poczucie więzi społecznych. Mieszkające tutaj rodziny, w tym zagrożone wykluczeniem społecznym, instytucje wpierające pomoc społeczną, jak również samorządy wyrażają przekonanie o potrzebie wsparcia przede wszystkim dzieci i młodzieży, seniorów, a nade wszystko **kobiet**, ich otoczenia, środowiska, a przez to wzmacniania integracji, budowania więzi i kapitału społecznego. Stąd też kompleksowe wsparcie grup zagrożonych i wykluczonych społecznie, w tym przede wszystkim **kobiet** poprzez ich edukację, aktywizację w czasie wolnym i wsparcie instytucjonalne. Dzięki zaangażowaniu ich otoczenia cel 1 komplementarnie oddziałuje z założeniami celu 2 (w zakresie aktywności zawodowej osób powracających na rynek pracy i celu 3 (w zakresie infrastruktury turystyczno- wypoczynkowej i społecznej).

UZASADNIENIE CELU 1 ORAZ SPOSÓB REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ

Mając na uwadze powyższą charakterystykę celu 1 zostanie on zrealizowany poprzez następujące przedsięwzięcia:
Przedsięwzięcie 1.1. Wsparcie aktywności mieszkańców w tym szczególnie seniorów, dzieci i młodzieży w lokalnej społeczności.

Wsparcie potencjału dzieci i młodzieży, ich otoczenia oraz seniorów i **kobiet** w tym KGW na rzecz aktywności społecznej i wykształcenia. Specyfika gmin KOLD charakteryzująca się rozproszeniem poszczególnych miejscowości oraz marginalnym położeniem w stosunku do dużych ośrodków, wpływają negatywnie na dorastające i rozwijające się tutaj pokolenie dzieci i młodzieży. Przeprowadzone konsultacje społeczne dają mandat KOLD do wsparcia w szczególności tej grupy i jednocześnie dzięki niej docierania do otoczenia – osób dorosłych, mieszkańców obszaru KOLD. Realizacja celu będzie możliwa za pomocą organizowania społeczności lokalnej z wykorzystaniem takich narzędzi jak praca animacyjna, kluby młodzieżowe, kluby seniora, rozwój Kół Gospodyń Wiejskich, edukacja społeczna i obywatelska. Podjęte zostaną więc wyzwania stojące przed LSR i wspierane będą wielopłaszczyznowo w ramach tego celu i komplementarnie będą uzupełniane przedsięwzięciami. Z jednej strony dzięki realizacji LSR nastąpi poprawa oferty edukacji w szkołach kształcenia ogólnego, w zakresie kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy, a także zachowania tradycji i zwyczajów lokalnych w oparciu o dziedzictwo kulturowe w zderzeniu z osobami starszymi jako międzypokoleniowość. Wpłynie to na wyrównanie szans dzieci i młodzieży z terenów wiejskich. Kompleksowość wsparcia procesów partycypacyjnych i aktywizacja zapewniona zostanie poprzez równoległe wsparcie dzieci i młodzieży w ramach programów aktywności lokalnej realizowanych poza szkołą. Wsparcie w tym celu szczegółowym uzupełnione zostanie przedsięwzięciami z zakresu upowszechniania oferty świetlic środowiskowych, miejsc wsparcia dziennego różnego typu, w których organizowane będą min. zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży oraz edukacji cyfrowej szczególnie dla seniorów. LGD KOLD zamierza prowadzić działania wzmacniające i utrwalające efekt integracji i aktywizacji **kobiet** jako grupy będącej w niekorzystnej sytuacji szczególnie z w zakresie dziedzictwa kulturowego. Grupy będąca w niekorzystnej sytuacji w ramach przedsięwzięć odnoszą się do grup docelowych wskazanych w ramach odpowiednich działań opisanych w FEW Województwa Wielkopolskiego na lata 2020-2027.

Zakłada się realizację projektów polegających na wsparciu dla tworzenia i funkcjonowania Klubów seniora. Będzie to idealne miejsce spotkań osób starszych, które ze względu na wiek, stan zdrowia czy niepełnosprawność, są osobami niesamodzielnymi poprzez działania związane z rozwojem kompetencji cyfrowych oraz zainteresowań. Także wsparcie dzieci i młodzieży w ramach programów aktywności lokalnej realizowanych poza szkołą celem zapobiegania wykluczeniu społecznemu zagrożonych dzieci i młodzieży w jej najbliższym otoczeniu. Taka formuła umożliwi naturalne dotarcie do otoczenia dzieci i młodzieży – rodzin, w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym. Odbywać się ma to na wielu płaszczyznach społecznych i edukacyjnych, poprzez realizację programów wsparcia młodzieży w społecznościach; wspieraniu grup nieformalnych i formalnych dzieci i młodzieży wraz z

otoczeniem dorosłych, szczególnie z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (**kobiety**), przy gminnych centrach kultury/OPS czy świetlicach wiejskich. Wsparcie w tym celu szczegółowym uzupełnione zostanie przedsięwzięciami z zakresu upowszechniania oferty świetlic środowiskowych, miejsc wsparcia dziennego różnego typu, w których organizowane będą min. zajęcia socjoterapeutyczne. Działania tematycznie będą ukierunkowane szczególnie na zwyczaje i tradycje regionalne. Dzięki temu realizacja LSR naturalnie oddziaływać będzie na rodziny dzieci korzystające z takiego wsparcia, poprzez umożliwienie rodzicom/opiekunom, szczególnie **kobietom** wykorzystania czasu na doszkalanie się czy szukanie pracy, w tym również wykorzystania oferty LSR realizowanej na rzecz aktywności społecznej, zawodowej osób wykluczonych społecznie. Komplementarność: przystosowanie infrastruktury kulturalnej ze środków EFRR natomiast zajęcia ze środków EFS+.

Przedsięwzięcie 1.2. Inicjatywy do wspólnego działania.

Przedsięwzięcie to zamierza prowadzić działania wzmacniające i utrwalające efekt integracji i aktywizacji młodzieży w zakresie postaw liderek, poprzez realizację Międzynarodowego Projektu Współpracy Młodzieżowej skierowanego na tradycje historyczne, a także projektów międzyregionalnych w dziedzinie międzypokoleniowości. Planowane są również operacje w partnerstwie na obszarze LSR w dziedzinie dziedzictwa lokalnego oraz turystyki. Celem projektów współpracy ma być wspólna praca przyszłych liderów oraz budowanie kapitału społecznego wyrażającego się w wykształceniu, doświadczeniu życiowym, postawach i umiejętnościach poszczególnych mieszkańców, a przez to wzrost wzajemnego zaufania i zaangażowania w życie lokalnej społeczności oraz przeciwdziałania ksenofobii i uprzedzeń narodowych.

U podstaw wyboru przedsięwzięcia leżały sugerowane potrzeby w czasie konsultacji. Na obszarze KOLD istnieje wiele organizacji pozarządowych oraz samorządów współpracujących z podobnymi zarówno w kraju jak i zagranicą. KOLD leży na Zachodzie kraju, a więc na terenach, gdzie odbywały się tzw. wysiedlenia sąsiednich narodów, zatem tematem uwrażliwiającym na postawy młodzieży ma być projekt międzynarodowy badający historię narodów sąsiednich. W projektach krajowych dominować ma tradycja i zwyczaje, natomiast operacje partnerskie pozwolą zintegrować społeczność lokalną wewnątrz LGD KOLD.

Przedsięwzięcie 1.3. Przystosowanie infrastruktury kulturalnej do usług dla społeczności lokalnej.

W ramach przedsięwzięcia podmioty sektora publicznego w ramach LSR realizować będą operacje z zakresu rozwoju ogólnodostępnej infrastruktury kulturalnej, w tym między innymi świetlic wiejskich, domów kultury. Przy założeniu wsparcia ze środków WPR dla Jednostek Sektora Finansów Publicznych pomoc na operacje wynosi nie więcej niż 75% kosztów kwalifikowalnych, pozostałe podmioty zgodnie z ogłoszeniem o naborze.

W szczególności w ramach LSR wsparciem objęte zostaną miejsca integracji społecznej m.in. remont, modernizacja, adaptacja i wyposażenie istniejących obiektów infrastruktury kulturalnej i społecznej oraz dostosowanie obiektów budowlanych na potrzeby infrastruktury społecznej z przeznaczeniem m.in. na warsztaty, kluby, centra integracji społecznej, świetlice środowiskowe, centra aktywności lokalnej dla dzieci i młodzieży, świadczące usługi z zakresu aktywizacji dzieci i młodzieży ze środowisk najuboższych oraz infrastruktura związana z deinstytucjonalizacją usług społecznych, w tym skierowanych do osób starszych, osób z niepełnosprawnością (dorosłymi i dziećmi). Obiekty kultury, w tym świetlice wiejskie, z odpowiednio wyposażonymi salami i pracowniami tematycznymi, umożliwią także prowadzenie wielokierunkowych działań animacyjnych i zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z wykwalifikowanymi, mającymi doświadczenie instruktorami. Przedsięwzięcie zakłada również podwyższenie standardu usług kulturalnych poprzez zakup wyposażenia dla Ośrodków Kultury i świetlic wiejskich (połączone jednak z przebudową tych obiektów).

KOMPLEMENTARNOŚĆ: przedsięwzięcie w tym zakresie umożliwia również powiązanie wsparcia przewidzianego przedsięwzięciu 1. 1 i 1.9. dotyczącego tworzenia i funkcjonowania w zdiagnozowanych w zakresie deprivacji społecznej społecznościach lokalnych środowiskowych placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, w tym klubów dla dzieci/młodzieży; świetlic środowiskowych i kół zainteresowań, (infrastruktura ze środków EFRR natomiast zajęcia ze środków EFS). Tym samym przedsięwzięcie to będzie uzupełnieniem działań w obszarze podnoszenia jakości życia na terenie LGD KOLD i spójności tego obszaru, służąc integracji lokalnych społeczności, w tym osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, w dążeniu do redukcji ubóstwa i dysproporcji w dostępie do usług.

Przedsięwzięcie 1.4. Wzmocnienie kapitału społecznego w środowiskach lokalnych.

Wzrost partycypacji we wspólnej realizacji LSR przez społeczność lokalną będzie możliwy dzięki zaangażowaniu LGD i społeczności lokalnej we wspólne wdrażanie LSR poprzez działania promocyjne, możliwości finansowania, dobre praktyki zrealizowanych projektów/operacji. Wzrost partycypacji we wspólnej realizacji LSR oraz rozpoznawalności marki LGD KOLD wspierany będzie realizacją kampanii informacyjnych na rzecz świadomości obywatelskiej, tożsamości gminnej/lokalnej. Realizowane będą operacje wspierające gminy obszaru LGD na rzecz wspólnej

realizacji strategii, w tym poprzez promocję inicjatyw partnerskich/sieciowych, dotyczące badania i zbierania potrzeb zatrudnieniowych i inwestycyjnych obszaru LGD. Planuje się w każdej gminie wspólnie z organizacją pozarządowymi oraz samorządami zorganizować po 1 wydarzeniu kulturalnym i 1 sportowo-turystycznym wskazując w tym potencjał obszaru oraz jego rozpoznawalność. Realizacja przedsięwzięcia będzie operacją własną LGD.

Przedsięwzięcie 1.5. Nasze dziedzictwo

Lokalna Strategia Rozwoju przewiduje się odnowę, małej infrastruktury dziedzictwa kulturowego jak kapliczki przydrożne, obeliska historyczne, małej infrastruktury sakralnej w tym ambony, boczne ołtarze, kruchty, kpielnice, wraz z zagospodarowaniem terenu wokół obiektów, małej infrastruktury turystycznej we wsiach i na szlakach turystycznych na terenie LGD KOLD wraz z przystosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych, informacjami promującymi (tablice, infokioski, mapy) oraz zabezpieczeniem obiektów na wypadek zagrożeń (monitoring, instalacje alarmowe, przeciwpożarowe). Przewiduje się także wsparcie dla wydarzeń kulturalnych związanych z tradycjami i zwyczajami regionalnymi (festyny, wystawy, seminaria, itp.) ze szczególnym uwzględnieniem działań w partnerstwie. Przewidziano priorytet dla zadań, które znalazły się w koncepcji Smart Villages wnioskodawcy lub partnera.

Przedsięwzięcie 1.6. Przystosowanie infrastruktury kulturalnej dla aktywności lokalnej.

W ramach przedsięwzięcia przewiduje się dostosowanie przez budowę, przebudowę z wyposażeniem obiektów i instytucji kultur, obiektów organizacji pozarządowych wzbogacającą w opinii mieszkańców ofertę kulturalną obszaru LGD KOLD, zdiagnozowaną podczas konsultacji jako potrzeby dostosowania infrastruktury do potrzeb w zakresie usług dla mieszkańców. Przedsięwzięcie może być spójne z przedsięwzięciem 1.1 i 1.7. Obiekty kultury, w tym świetlice wiejskie, z odpowiednio wyposażonymi salami i pracowniami tematycznymi, umożliwią prowadzenie wielokierunkowych działań animacyjnych szczególnie dla Kół Gospodyń Wiejskich i seniorów oraz zajęć pozalekcyjnych dzieci i młodzieży z wykwalifikowanymi, mającymi doświadczenie instruktorami.

Przedsięwzięcie 1.7. Uczymy się przez całe życie

Mając na uwadze diagnozę obszaru LGD KOLD, jak również szereg potrzeb zgłaszanych w zakresie podniesienia kompetencji cyfrowych i zainteresowań mieszkańców, szczególnie kobiet i seniorów, zakłada się realizację projektów polegających na wsparcie funkcjonowania klubów seniora, Kół Gospodyń Wiejskich, Uniwersytetów Trzeciego Wieku w oparciu o usługi w postaci warsztatów, szkoleń, wystaw, wizyt studyjnych z tego zakresu. Działania te przyczynią się przeciwdziałania osamotnieniu i marginalizacji seniorów, a także kobiet na wsiach, które z uwagi na swoje obowiązki domowe i daleki dostęp do ośrodków kulturalnych, będą miały możliwość korzystania z ofert usługi przez wyspecjalizowanych instruktorów. W obecnej dobie informatyzacji i potrzeb stosowania nośników cyfrowych, tego typu zajęcia są nieodzownym elementem stosowanym w życiu codziennym. W szczególności umożliwiamy tutaj realizację swoich zadań organizacjom wspomnianym wyżej, które mogą realizować swoje zadania statutowe poprzez zaspokojenie potrzeb i zainteresowań mieszkańców. Przedsięwzięcie jest kompatybilne z przedsięwzięciem 1.6.

Przedsięwzięcie 1.8. Edukacja przedszkolna i szkolna podstawą rozwoju społecznego

Uzupełnieniem programów realizowanych metodologią PAL, będą projekty przedkładać przez instytucje samorządowe, partnerów społecznych i organizacje pozarządowe oraz partnerstwa tych podmiotów dotyczące wspierania tworzenia i funkcjonowania w zdiagnozowanych w zakresie deprywacji społecznej społecznościach lokalnych środowiskowych placówek wsparcia dziennego dzieci i młodzieży, w tym świetlic szkolnych, klubów młodzieżowych, świetlic środowiskowych, sal wiejskich, kół zainteresowań. Istotną rolę odgrywać mogą także placówki instytucjonalne i organizacje [pozarządowe w zakresie organizowania zajęć z zakresu przygotowania DO Zwodu oraz pomocy psychologiczno- pedagogicznej. Przedsięwzięcie odpowiada na sygnalizowane liczne przypadki konieczności wsparcia psychologicznego (szczególnie po pandemii) dzieci i młodzieży, wzmocnienie szkolnictwa zawodowego z uwagi na braki w wielu zawodach funkcjonujących na obszarze LGD KOLD. Przedsięwzięcie wspiera także te środowiska, które ujęły zadania w swojej koncepcji Smart Villages.

Przedsięwzięcie 1.9. Wspieranie działań na rzecz społeczności lokalnej

Przedsięwzięcie odpowiada na zdiagnozowane szczególnie na obszarze LGD KOLD słabo rozwiniętej oferty kulturalnej, małego wsparcia na kultywowanie tradycji lokalnych, niskiego potencjału organizacyjno – finansowego większości organizacji społecznych z obszaru LSR, przy dość dużej stosunkowo liczbie organizacji pozarządowych powstałych w poprzednim okresie programowania unijnego. Przedsięwzięcie zakłada realizację projektów przez partnerów społecznych i instytucje opieki społecznej na rzecz lokalnego wsparcia osób i ich środowisk/grup będących w niekorzystnej sytuacji z terenu LGD KOLD, zagrożonych wykluczeniem społecznym. W ramach przedsięwzięcia finansowane będą przede wszystkim projekty w pełni lub częściowo realizowane przez partnerów

społecznych lub organizacje pozarządowe. Udział osób z grup będących w niekorzystnej sytuacji w operacjach realizowanych w tym Przedsięwzięciu oraz ujęcie w koncepcji SV, będą premiiowane w lokalnych kryteriach wyboru operacji. Wsparcie uzyskają także projekty zawierające opracowania, wydawanie materiałów promocyjnych m.in. folderów, albumów, filmów, monografii, przewodników, widokówek itp.

Cel 2. Rozwój społeczno- gospodarczy obszaru LGD KOLD poprzez wsparcie przedsiębiorczości oraz promocji obszaru.

Z przeprowadzonych konsultacji oraz diagnozy obszaru Lokalnej Grupy Działania KOLD wynika, że rozwój przedsiębiorczości na terenie LSR należy wspierać wieloaspektowo. W ramach tego celu będą realizowane wszystkie operacje generujące miejsca pracy poprzez wykorzystanie narzędzi WPR w tym rozpoczęcie i rozwój działalności gospodarczej. Ważnym działaniem będzie wsparcie rolników w działalności pozarolniczej, a także agroturystyki i zagród edukacyjnych z przystosowaniem dla potencjalnych turystów. Dlatego wespół z przedsiębiorcami planowane jest także dokonywanie renowacji małej infrastruktury dziedzictwa wiejskiego oraz udział w targach, festynach prowadzących do zwiększonego napływu turystów, a tym samym wzrost rozwoju gospodarczego LGD KOLD. W dużej mierze założenia LSR realizowane poprzez ten cel związane są z założeniami WPR przy wsparciu o tradycje gospodarcze regionu, co zostaje uwzględnione w kryteriach oceny i opisie sposobu realizacji przedsięwzięć. Uczestnicy konsultacji oraz wyniki przeprowadzonej diagnozy, wskazują kluczowe problemy lokalnego rynku pracy w tym problemu kobiet z kontynuacją pracy po macierzyństwie co wiąże się ze zwiększeniem miejsc pracy w żłobkach i zajęć pozaszkolnych dla dzieci i jest komplementarne z przedsięwzięciem 1.8. Podejmowanie działań w LSR, w ramach tego celu służyć będzie rozwojowi zasobów pracy dzięki integracji społecznie i zawodowej oraz promocji zatrudnienia osób.

UZASADNIENIE CELU 2 ORAZ SPOSÓB REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ

Przedsięwzięcie 2.1. Tworzenie i rozwój przedsiębiorstw na terenie LGD KOLD.

Przedsięwzięcie jest odpowiedzią na zdiagnozowane w LSR sposoby podnoszenia poziomu aktywności zawodowej społeczeństwa, a także stymulowania rozwoju ekonomicznego i społecznego regionu. Zgodnie z założeniami strategicznymi w ramach przedsięwzięcia w szczególności wspierane będzie podejmowanie i rozwój działalności gospodarczej przedsiębiorstw, które będą nakierowane na inicjatywy i rozwiązania zmierzające do tworzenia nowych miejsc pracy oraz budowy kreatywnych postaw, służących rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia, zwłaszcza w odniesieniu do grup wskazanych w LSR jako grupa będąca w niekorzystnej sytuacji czyli **kobiety**. LSR określa, iż na obszarze LGD KOLD szczególnie nakierowanie na przetwórstwo lokalne, usługi turystyczne, rekreacyjne, rehabilitacyjne, zdrowotne, „zielone miejsca pracy”, usługi związane z nowymi technologiami i komunikatorami oraz promocją regionu, punkty informacyjne, wydawnictwa, portale.

Przedsięwzięcie 2.2. Rozwój turystyki wiejskiej

W trakcie konsultacji zdiagnozowano duży potencjał na terenie obszaru rozwoju gospodarstw agroturystycznych oraz sugerowano chęć tworzenia zagród edukacyjnych. Na obszarze istnieją już tego typu działalności. Planowane przedsięwzięcie umożliwi poznanie specyfiki funkcjonowania gospodarstw wiejskich dla ludzi z miast, promocję obszaru oraz wzrost dochodów rolników w działalności pozarolniczej. Region znany z wikliniarstwa i ich wytworów. Utworzenie szlaku wikliny oraz szlaków turystycznych, na terenie których mogą powstać gospodarstwa agroturystyczne oraz współpraca ze szkołami i organizacjami pozarządowymi z okolicznych miast pozwoli na szybki rozwój tego typu działalności. Na terenie LSR znajduje się wiele lasów oraz akwenów wodnych, a także siedlisk rozproszonych umożliwiających prowadzenie tego rodzaju działalność. Zarówno zagrody edukacyjne jak i gospodarstwa agroturystyczne będą przystosowane do prowadzenia warsztatów i szkoleń. Zakłada się premiiowanie gospodarstw agroturystycznych i zagród edukacyjnych dla osób określonych jako grupa będąca w niekorzystnej sytuacji szczególnie **kobiety**, co w sytuacji położenia gospodarstw w miejscowościach rozproszonych i w większej odległości od miast, pozwoli tej grupie na zatrudnienie i uzupełni rozwój gospodarczy i turystyczny LGD KOLD.

Przedsięwzięcie 2.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego obszaru LGD KOLD

Podczas konsultacji społecznych zwracano uwagę na dużą liczbę małych obiektów dziedzictwa kulturowego wymagających wsparcia w celu odnowienia lub rewitalizacji, a także ich zabezpieczenia, co znacznie przyczyni się zarówno do zwiększenia kapitału społecznego poprzez udział mieszkańców oraz do promocji obszaru. Konsultacje dostarczyły także argumentów do kontynuowania projektów realizowanych na obszarze LSR służących dbałości o estetykę miejsc publicznych, umożliwiających uporządkowanie i zagospodarowanie przestrzeni publicznej. Wspierane będą wszelkie renowacje dziedzictwa kulturowego w celu zabezpieczenia ich przed zniszczeniem jak kapliczki, ambony, kripiełnice itp., wspierane będą projekty w zakresie odnowy małej infrastruktury w tym parków, miejsc rekreacji, placów zabaw, centrum miejscowości w celu ulepszenia estetyki oraz nadanie walorów

funkcjonalnych przestrzeni. Kreatywność mieszkańców da upust pozytywnym działaniom w sytuowaniu punktów informacji turystycznej, wydawnictw, map.

Cel 3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru LGD KOLD

Obszar LGD KOLD zgodnie z przeprowadzoną diagnozą oraz konsultacjami charakteryzuje rozporoszona sieć zaludnienia, część obszaru to lasy z rozrzuconymi osadami. Wpływa to niekorzystnie na zrównoważony rozwój obszaru, co zgłaszają mieszkańcy, a zatem należy poprawić spójność społeczną i terytorialną. W lokalnej społeczności są zauważalne problemy społeczne, które należy zniwelować poprzez udostępnienie mieszkańcom terenów i obiektów zdegradowanych nadając im nowe funkcje kulturalne, społeczne, edukacyjne. Skutecznym sposobem jest rewitalizacja obiektów infrastruktury, w tym szczególnie rekreacyjnej z wykorzystaniem nowych źródeł energii oraz powiązaniem z ochroną środowiska i klimatu. Zatem cel ten realizowany będzie z programu WPR oraz EFRR. Aby umożliwić szerszą możliwość realizacji celu, planuje się różnorodność sposobów realizacji zadań w tym w konkursie klasycznym, grantach oraz projektach partnerskich. Idąc za problemami zgłaszanymi w konsultacjach, chcemy dać możliwość mieszkańcom wpływać na zgłaszane potrzeby, dlatego promowane będą zadania ujmowane w koncepcjach Smart Villages.

UZASADNIENIE CELU 3 ORAZ SPOSÓB REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ

Przedsięwzięcie 3.1. Infrastruktura rekreacyjno-turystyczna

Przedsięwzięcie będzie odpowiedzią na zdiagnozowany problem w LSR związany z ograniczonym dostępem do infrastruktury turystyczno - sportowej mieszkańców obszaru KOLD szczególnie kobiet, seniorów, dzieci i młodzieży. co pośrednio wpływa również na niską aktywność mieszkańców we wspólne działania. W ramach przedsięwzięcia przewidziane jest wsparcie operacji w zakresie tworzenia, renowacji i oznakowania szlaków turystycznych z WPR. Tereny obszaru posiadają już szlaki turystyczne, które wymagają odnowienia, pozwalają na tworzenie i znakowanie nowych szlaków turystycznych, edukacyjnych z wykorzystaniem miejsc agroturystyki. Chcąc umożliwić mieszkańcom większą aktywność fizyczną i czynny wypoczynek, istnieje potrzeba tworzenia innowacyjnych placów zabaw i boisk sportowych wraz z ich oświetleniem przede wszystkim solarnym z wykorzystaniem OZE. Wydawnictwa, mapki, portale tworzone przez podmioty zapoznają i zachęcają do inwestowania i odwiedzania terenów KOLD, co wpłynie na jego rozwój. Planowane są konkursy klasyczne, a kryteria wyboru preferować będą projekty z wykorzystaniem koncepcji Smart Villages danego wnioskodawcy.

Przedsięwzięcie 3.2. Wsparcie działań mieszkańców w zakresie tworzenia warunków do wypoczynku

Wdrażane przedsięwzięcie będzie odpowiedzią na zdiagnozowane w LSR problemy związane szczególnie z pozostawianiem dzieci i młodzieży w domach korzystających w czasie wolnym z komputerów zamiast przebywania na świeżym powietrzu i rozwojem fizycznym, małą ofertą zaspokojenia zajęć rekreacyjnych mieszkańców w tym kobiet, młodzieży i seniorów. Zadania realizowane będą jako granty w projekcie grantowym. Granty nakierowane mają być na organizowanie warsztatów, szkoleń oraz zajęć sportowo-rekreacyjnych pozwalających na integrację społeczną oraz zaspokojenie potrzeb z zakresu wypoczynku i turystyki. Planuje się także organizowanie wydarzeń sportowych, rekreacyjnych i turystycznych dla różnych grup społecznych. Działania mają być organizowane z wykorzystaniem zasobów turystyczno- sportowych obszaru z wyposażeniem w drobny sprzęt do realizacji zadań. Preferencje zostaną uwzględnione w kryteriach oceny wniosków w tym z koncepcji rozwoju wsi (SV).

Przedsięwzięcie 3.3. Upowszechnienie ekologii.

U podstaw wyboru celów projektów partnerskich stało przekonanie o zbyt małej aktywności współpracy mieszkańców z innymi regionami w kraju i zagranicą. Gminy oraz organizacje pozarządowe posiadają formalne i nieformalne kontakty z partnerami, jednak nie korzystają z nich duże grupy mieszkańców. Innowacyjnością projektów mają być tematyki związane z ekologią, historią i dziedzictwem kulturowym w tym zwyczajami i tradycjami tworząc realne podstawy do dalszej współpracy integracyjnej oraz zwalczającej ksenofobię. Warsztaty połączone z trwałymi ekspozycjami wspólnej historii i tradycji wspomagane publikacjami, wizyty studyjne miejsc z zastosowaniem OZE, a także organizowanie eventu ekologicznego na obszarze KOLD jako operację partnerską. Wzmacnianie tożsamości i chęci do organizowania wspólnych działań jest motywem przewodnim przedsięwzięcia. Przedsięwzięcie realizowane zostanie jako operacje partnerskie oraz projekty partnerskie w tym krajowe i zagraniczne.

Przedsięwzięcie 3.4. Turystyka w parze z ochroną powietrza.

Podczas konsultacji zwracano uwagę na zbyt małą liczbę dróg pieszo- rowerowych na obszarze LGD KOLD, co wpływa zarówno na małą aktywność ruchową mieszkańców oraz na bezpieczeństwo. Istnieje duże zapotrzebowanie na poruszanie się rowerami oraz z kijkami (Nordic Walking), co wyraża się w licznych udziałach mieszkańców w rajdach i biegach regionalnych. Także znaczna część mieszkańców dojeżdża do pracy rowerami, jednak istniejące już ścieżki rowerowe nie są przystosowane do jazdy po zmierzchu. Także miejsca rekreacji na terenie KOLD nie posiadają

oświetlenia, co uniemożliwia korzystanie z nich po zmierzchu, ale także niekorzystanie wpływa na zabezpieczenie sprzętu. Chcąc umożliwić mieszkańcom większą aktywność fizyczną i czynny wypoczynek oraz bezpieczeństwo, istnieje potrzeba dostosowania tych miejsc wypoczynku do korzystania także po zmierzchu z ich oświetleniem przede wszystkim solarnym z wykorzystaniem OZE oraz zastosowaniem monitoringu zabezpieczającego miejsca rekreacji. Konkurs planowany jest jako klasyczny z EFRR z preferencją dla koncepcji Smart Villages.

ROZDZIAŁ VI

Cele i wskaźniki

VI.1. Specyfikacja i opis celów, przypisanych im przedsięwzięć oraz uzasadnienie ich sformułowania w oparciu o konsultacje społeczne i powiązanie ich z analizą potrzeb i potencjału obszaru w zintegrowany sposób.

Cele strategii zostały zdefiniowane na podstawie zebranych informacji o potrzebach i problemach mieszkańców obszaru zdiagnozowanych podczas spotkań konsultacyjnych w gminach (definiowanie analizy SWOT), badań ankietowych na festynach oraz przesyłanych informacji ankietowych elektronicznie. Zespół koordynacyjny ds. LSR powołany przez Zarząd, dokonał analizy zdefiniowanych problemów i zestawiał je z danymi statystycznymi oraz wynikami spotkań i ankiet. Na tej podstawie zostały określone problemy, na podstawie których zdefiniowano cele strategii. Z kolei problemy i cele zostały poddane konsultacjom w tym zespole problemowym i wówczas sformułowano także przedsięwzięcia w oparciu o określone problemy oraz typy projektów możliwe do realizacji w formule RLKS w województwie Wielkopolskim. Wszystkie przedsięwzięcia zostały przyporządkowane celom, określono rezultaty i wskaźniki oraz sposób realizacji na podstawie zebranych informacji w poszczególnych gminach z możliwością ich realizacji przez projektodawców wywodzących się z wszystkich sektorów: publicznego, gospodarczego i społecznego. Przyjęto założenie, że kluczową kwestią jest szerokie włączenie partnerów spoza sektora publicznego w realizację strategii. Stąd horyzontalną kwestią z punktu każdego zdefiniowanego celu jest włączenie sektorów społecznego i prywatnego w realizację przedsięwzięcia. Na podstawie corocznej ewaluacji wskaźników, LGD będzie monitorować założone do osiągnięcia wskaźniki.

1. Logika realizacji LSR

W niniejszym rozdziale zaprezentowana została **logika interwencji** - schemat ukazujący ciąg przyczynowo-skutkowy celów, przedsięwzięć i wskaźników LSR, czyli ściśle powiązanie efektów realizacji z celami i przedsięwzięciami określonymi w strategii. Schemat jest zobrazowaniem relacji pomiędzy wskaźnikami, a celami i przedsięwzięciami. Podstawowym poziomem logiki realizacji LSR są **produkty** - poszczególne przedsięwzięcia i realizowane w ich ramach operacje. Produkty realizacji tych operacji, czyli mierzalne efekty realizacji przedsięwzięć są to wszystkie elementy stanowiące efekt - produkt robót, dostaw i usług. Za osiągnięcie produktów odpowiadają konkretne podmioty realizujące poszczególne operacje wpisujące się w LSR.

Produkty przypisane są do poziomu przedsięwzięć. W przypadku wielofunduszowej LSR Przedsięwzięcia są skonstruowane w sposób zapewniający finansowane w ramach tylko jednego funduszu, zatem w LSR LGD – **Stowarzyszenie KOLD** każdemu Przedsięwzięciu przypisany jest tylko jeden fundusz/program.

Kolejnym poziomem logiki interwencji są **rezultaty**, tj. zaobserwowane w trakcie realizacji LSR zmiany dotyczące osób, korzystających z produktów. Rezultatem może być też sposób eksploatacji infrastruktury, powstałej w wyniku robót budowlanych czy dostaw (zakupów). Rezultaty mierzą sposób wykorzystania produktów, wykazują zmiany w grupie docelowej objętej przedsięwzięciami.

Poniżej przedstawiono schemat ogólny ukazujący logikę interwencji Lokalnej Strategii Rozwoju LGD – LGD KOLD. Szczegółowe dane, w tym opisy celów, Przedsięwzięć i wskaźników znajdują się w dalszej części rozdziału.

2. Prezentacja celów i wskaźników LSR

W niniejszym rozdziale przedstawiono cele i Przedsięwzięcia LSR oraz odpowiadające im wskaźniki.

Propozycje celów i przedsięwzięć do LSR 2023-2027

Cel 1. Rozwój aktywności mieszkańców obszaru i integracji pokoleniowej na rzecz kapitału społecznego KOLD

Przedsięwzięcie	Sposób realizacji	kwota	program
1.1. Wsparcie aktywności mieszkańców w tym szczególnie seniorów, dzieci i młodzieży w lokalnej społeczności	- rozwój kompetencji cyfrowych, zainteresowań seniorów; - działania animacyjne, zainteresowania dzieci i młodzieży oraz kobiet szczególnie z regionalizmu (tradycje i zwyczaje lokalne) i ekologii; - zwyczaje i tradycje regionalne z wyposażeniem zespołów artystycznych	120 000 €	PS WPR – projekt grantowy

Uzasadnienie:

Wdrażane przedsięwzięcie będzie odpowiedzią na zdiagnozowane w LSR problemy związane szczególnie z małą znajomością posługiwania się cyfrowymi urządzeniami przez seniorów, małą ofertą zaspokojenia zainteresowań kobiet i młodzieży regionalizacją oraz z możliwością zwiększenia zainteresowań zwyczajami lokalnymi w organizacjach pozarządowych w tym w licznych zespołach artystycznych.

Działania realizowane będą ukierunkowane na integrację mieszkańców szczególnie grup będących w niekorzystnej sytuacji wskazanych w LSR (kobiety) związaną z tradycjami lokalnymi.

Rekomendowane zadania:

- organizacja kursów, szkoleń, warsztatów, wizyt studyjnych i innych działań edukacyjnych nawiązujących do lokalnych tradycji, zwyczajów i dziedzictwa kulturowego obszaru KOLD wykorzystujących potencjał kulturalny i turystyczny obszaru, ukierunkowane na podnoszenie wiedzy mieszkańców w zakresie cyfryzacji i ochrony środowiska,
- organizacja wydarzeń i imprez kulturalnych szczególnie w partnerstwie nakierowanych na integrację wokół tradycji lokalnych,
- opracowania, wydawanie materiałów promocyjnych m.in. folderów, albumów, filmów, monografii, przewodników, widokówek itp.

Preferencje zostaną uwzględnione w kryteriach oceny wniosków.

Innowacyjność realizowanych operacji:

Innowacyjność w ramach przedsięwzięcia odzwierciedlona jest w lokalnych kryteriach wyboru z uwzględnieniem zadań w koncepcji rozwoju wsi (SV). Przez innowacyjność rozumie się nowy lub znacząco udoskonalony sposób organizacji bądź wykorzystania czy też zmobilizowania istniejących lokalnych zasobów, kulturowych, przyrodniczych, historycznych i społecznych.

Beneficjenci pomocy:

- osoby prawne rozumiane jako organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną (wpis do KRS, ARiMR, starostwo powiatowe)
- Lokalna Grupa Działania

Grantobiorcy:

- osoby prawne rozumiane jako organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną (wpis do KRS, ARiMR, starostwo powiatowe)
 - jednostki samorządu terytorialnego
 - jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną
- Beneficjenci nie prowadzą działalności gospodarczej i siedziba mieści się na terenie objętym LSR.

Zakres wsparcia:

Włączenie społeczne osób w niekorzystnej sytuacji

Poziom wsparcia:

Poziom wsparcia zostanie szczegółowo dookreślony na poziomie ogłoszenia o naborze, zgodnie z zasadami dla PS WPR oraz aktualnej sytuacji gospodarczej.

- Ryczałt

Wskaźniki produktu: R.1.1: Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom

- liczba kursów, szkoleń, warsztatów, wizyt studyjnych, wydarzeń i imprez kulturalnych, opracowań, wydawnictw
- 12

Wskaźniki rezultatu: R.1PR Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom: liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń, wymiany wiedzy i biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami. - 600

1.2. Inicjatywy do wspólnego działania	- współpraca młodzieży z innymi LGD-ami i podmiotami, szczególnie w dziedzinie historii i tradycji regionu; - współpraca organizacji pozarządowych w dziedzinie kultury, turystyki, sportu w tym międzypokoleniowość	100 000 €	PS WPR - projekty grantowe - partnerskie krajowe i zagraniczne
---	--	-----------	---

Uzasadnienie:

Przedsięwzięcie będzie odpowiedzią na zdiagnozowany problem małej aktywności współpracy młodzieży z innymi regionami w tym zagranicznymi przy posiadaniu współpracy gmin i powiatów obszaru LSR z JST spoza obszaru oraz organizacji pozarządowych nawiązanych z innymi obszarami LGD, a także na przeciwdziałanie ksenofobii.

Działania planowane są jako:

- operacje w partnerstwie krajowe na obszarze LSR w dziedzinie historii i tradycji obszaru oraz turystyki,

- projekty partnerskie krajowe poza obszarem LSR nakierowane na zwyczaje i tradycje, sport, turystykę oraz integrację
- projekty partnerskie zagraniczne związane z historią regionu z krajami przygranicznymi nakierowane na międzypokoleniowość (Niemcy, Litwa, Słowacja) oraz tradycji i zwyczajów kulturowych z partnerami zagranicznymi w Europie.

Rekomendowane zadania:

- projekt partnerski dla młodzieży dotyczący wzajemnych relacji sąsiednich narodów na bazie historii w tym spotkania młodzieżowe, relacje ze spotkań z seniorami i wydanie publikacji; organizacja integracyjnego wydarzenia turystycznego
- konkursy i zawody w dziedzinie kultury i sportu oraz rajdy turystyczne mieszkańców w tym młodzieży i seniorów z organizacjami krajowymi z innych regionów
- organizacja iwentu kulturalnego oraz turystycznego z udziałem organizacji pozarządowych na terenie KOLD (

Innowacyjność realizowanych operacji:

Spotkania młodzieżowe na temat wzajemnych relacji historycznych z sąsiadami zagranicznymi (temat wysiedleń) są zupełnie innowacyjnym, aczkolwiek trudnym zadaniem projektowym. Innowacją są także spotkania integracyjne międzypokoleniowe z wykorzystaniem zasobów turystycznych i wykorzystaniu szlaków turystycznych utworzonych w poprzednim okresie programowania.

Beneficjenci:

- osoby prawne rozumiane jako organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną (wpis do KRS ARiMR, , starostwo powiatowe),
 - jednostki samorządu terytorialnego
 - jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną
- Beneficjenci nie prowadzą działalności gospodarczej i siedziba mieści się na terenie objętym LSR.

Zakres wsparcia:

Kształtowanie świadomości obywatelskiej o znaczeniu zrównoważonego rolnictwa, gospodarki rolno-spożywczej, zielonej gospodarki, biogospodarki oraz ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego polskiej wsi a także wzmacnianie programów edukacji liderów życia publicznego

Poziom wsparcia:

Poziom wsparcia zostanie szczegółowo dookreślony na poziomie ogłoszenia o naborze, zgodnie z zasadami dla PS WPR oraz aktualnej sytuacji gospodarczej.

- Ryczałt

Wskaźniki produktu: R.1.2. :Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom

- liczba operacji partnerskich, projektów partnerskich krajowych, projektów partnerskich międzynarodowych- 4

Wskaźniki rezultatu: R.1PR: Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom: liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń, wymiany wiedzy i biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami - 150

1.3.Przystosowanie infrastruktury kulturalnej do usług społecznośc lokalnej	- dostosowanie obiektów kultury i świetlic wiejskich wraz z zakupem wyposażenia dla tych miejsc realizujących usługi dla mieszkańców w tym szczególnie dla dzieci i młodzieży, seniorów i kobiet	470 000 €	PS WPR – konkurs klasyczny w tym z koncepcji SV
---	--	-----------	--

Uzasadnienie:

- Przedsięwzięcie będzie odpowiedzią na zdiagnozowany problem w LSR związany z ograniczonym dostępem do infrastruktury kulturalno-rekreacyjnej mieszkańców obszaru KOLD szczególnie **kobiet**, seniorów, co pośrednio wpływa również na niską aktywność mieszkańców we wspólne działania. Jest również odpowiedzią na zdiagnozowany problem szczególnie wskazywany przez samorządy w zakresie konieczności remontów i dostosowania infrastruktury do potrzeb w zakresie usług dla mieszkańców.

Rekomendowane zadania:

- dostosowywanie obiektów kultury, świetlic wiejskich, domów seniora, klubów młodzieżowych do prowadzenia zajęć związanych z zainteresowaniami mieszkańców w tym kobiet, seniorów, dzieci i młodzieży wraz z wyposażeniem ich w sprzęt i materiały przydatne do zajęć zintegrowanych.

Innowacyjność realizowanych operacji:

Innowacyjność w ramach przedsięwzięcia odzwierciedlona jest w lokalnych kryteriach wyboru. Przez innowacyjność rozumie się nowy lub znacząco udoskonalony produkt, proces mobilizujący istniejące lokalne zasoby, kulturowe, przyrodnicze, historyczne i społeczne.

Beneficjenci:

- osoby prawne rozumiane jako organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną (wpis do KRS, ARiMR, , starostwo powiatowe),
 - jednostki samorządu terytorialnego
 - jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną
- Beneficjenci nie prowadzą działalności gospodarczej i siedziba mieści się na terenie objętym LSR.

Zakres wsparcia:

Poprawa dostępu do usług lokalnych społeczności z wyłączenie inwestycji produkcyjnych oraz operacji w zakresach- rozwoju przedsiębiorczości... oraz rozwoju pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych...

Poziom wsparcia:

- **Poziom wsparcia** zostanie szczegółowo dookreślony na poziomie ogłoszenia o naborze, zgodnie z zasadami dla PS WPR oraz aktualnej sytuacji gospodarczej.
- dotacje

Wskaźniki produktu: R.1.3. Łączenie obszarów wiejskich w Europie:

- liczba dostosowanych obiektów do usług społecznych – 4

Wskaźniki rezultatu: : R.41PR Łączenie obszarów wiejskich w Europie: odsetek ludności wiejskiej korzystającej z lepszego dostępu do usług i infrastruktury dzięki wsparciu z WPR - 800

1.4. Wzmocnienie kapitału społecznego w środowiskach lokalnych	- organizowanie spotkań z tradycji i zwyczajów lokalnych, turystycznych i sportowych z uwzględnieniem promocji zespołów artystycznych, KGW	100 000 €	PS WPR – operacja własna
--	--	-----------	--------------------------

Uzasadnienie:

Potrzeba realizacji przedsięwzięcia wynika ze zdiagnozowanych problemów i potrzeb dotyczących m.in. zbyt słabo rozwiniętej oferty kulturalnej, małego wsparcia na kultywowanie tradycji lokalnych, niskiego potencjału organizacyjno – finansowego większości organizacji społecznych z obszaru LSR, duża liczba osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, także w zakresie dostępu do oferty kulturalnej i edukacyjnej. Ponadto w trakcie konsultacji społecznych podnoszono konieczność kultywowania tradycji lokalnych w zestawieniu międzypokoleniowości.

Rekomendowane zadania:

- zorganizowanie min 7 spotkań związanych z tradycjami i zwyczajami lokalnymi oraz turystyczno-sportowymi minimum 1 w każdej gminie przy ścisłej współpracy KGW, ośrodków kultury, organizacji pozarządowych, turystycznych i sportowych

Innowacyjność realizowanych operacji:

Innowacyjność w ramach przedsięwzięcia odzwierciedlona jest w lokalnych kryteriach wyboru. Przez innowacyjność rozumie się nowy lub znacząco udoskonalony produkt, proces mobilizujący istniejące lokalne zasoby, kulturowe, przyrodnicze, historyczne i społeczne. Innowacyjnością będzie też włączenie do wspólnych działań młodzież i seniorów.

Beneficjenci:

Lokalna Grupa Działania KOLD

Beneficjenci nie prowadzą działalności gospodarczej i siedziba mieści się na terenie objętym LSR.

Zakres wsparcia:

Kształtowanie świadomości obywatelskiej o znaczeniu zrównoważonego rolnictwa, gospodarki rolno-spożywczej, zielonej gospodarki, biogospodarki oraz ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego polskiej wsi a także wzmacnianie programów edukacji liderów życia publicznego

Poziom wsparcia:

- **Poziom wsparcia** zostanie szczegółowo dookreślony na poziomie ogłoszenia o naborze, zgodnie z zasadami dla PS WPR oraz aktualnej sytuacji gospodarczej.
- Dotacja.

Wskaźniki produktu: R.1.4. Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom

- liczba spotkań tradycji i zwyczajów lokalnych, spotkań sportowych i turystycznych - 7

Wskaźniki rezultatu : R.1PR Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom: liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń, wymiany wiedzy i biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami - 700

1.5. Nasze dziedzictwo	- wsparcie dla odnowy małych obiektów dziedzictwa kulturowego - wsparcie dla organizacji wydarzeń kulturalnych dla mieszkańców promujących kreatywność i dziedzictwo kulturowe w tym dla projektów partnerskich	140 000 €	EFRR – konkurs klasyczny w tym z koncepcji SV
-------------------------------	--	-----------	---

Uzasadnienie:

Podczas konsultacji społecznych zwracano uwagę na dużą liczbę małych obiektów dziedzictwa kulturowego wymagających wsparcia w celu odnowienia lub rewitalizacji, co znacznie przyczyni się zarówno do zwiększenia kapitału społecznego poprzez udział mieszkańców oraz do promocji obszaru. Kreatywność mieszkańców da upust pozytywnym działaniom podczas organizacji wydarzeń kulturalnych. W obszarze znajduje się dużo przydrożnych kapliczek oraz małych obiektów związanych z regionem np. wikliną

Rekomendowane zadania:

- odnowa kapliczek przydrożnych, małej infrastruktury sakralnej jak ambony, boczne ołtarze, kruchty, kpielnice itp.
- odnowa małej infrastruktury turystycznej we wsiach i na szlakach turystycznych,
- organizacja wydarzeń kulturalnych związanych z dziedzictwem kulturowym z uwzględnieniem działań w partnerstwie.

Innowacyjność realizowanych operacji:

Innowacyjność w ramach przedsięwzięcia odzwierciedlona jest w lokalnych kryteriach wyboru. Przez innowacyjność rozumie się nowy lub znacząco udoskonalony produkt, proces mobilizujący istniejące lokalne zasoby, kulturowe, przyrodnicze, historyczne i społeczne. Innowacyjnością będzie organizowanie wydarzeń z wykorzystaniem infrastruktury kulturalno-turystycznej a przede wszystkim uwzględnienie zadań w koncepcji Smart Villages.

Beneficjenci:

- osoby prawne rozumiane jako organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną (wpis do KRS ARiMR, starostwo powiatowe),
 - jednostki samorządu terytorialnego
 - jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną
- Beneficjenci nie prowadzą działalności gospodarczej i siedziba mieści się na terenie objętym LSR.

Zakres wsparcia:

Kultura- wspierane będą projekty dotyczące dziedzictwa kulturowego i infrastruktury kultury, w tym usług w dziedzinie kultury, np. organizacji wydarzeń kulturalnych dla mieszkańców LSR, promujących lokalną kreatywność, a także wspierających świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego polskie wsi.

Poziom wsparcia:

- Poziom wsparcia zostanie szczegółowo dookreślony na poziomie ogłoszenia o naborze, zgodnie z zasadami dla EFRR oraz aktualnej sytuacji gospodarczej.

Wskaźniki produktu - RCO77

- liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem - 3

Wskaźniki rezultatu – RCR77

Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem 600

1.6. Przystosowanie infrastruktury kulturalnej dla aktywności lokalnej	- wsparcie dla ośrodków aktywności społecznej w tym świetlic wiejskich w przystosowaniu infrastruktury oraz jej wykorzystaniu dla zagospodarowania czasu wolnego kobiet, młodzieży i seniorów z uwzględnieniem międzypokoleniowości	200 000 €	EFRR – konkurs klasyczny w tym z koncepcji SV
---	---	-----------	---

Uzasadnienie:

- Przedsięwzięcie będzie odpowiedzią na zdiagnozowany problem w LSR związany z ograniczonym dostępem do infrastruktury kulturalno-rekreacyjnej mieszkańców obszaru KOLD szczególnie kobiet, seniorów, co pośrednio wpływa również na niską aktywność mieszkańców we wspólne działania. Jest również odpowiedzią na zdiagnozowany problem szczególnie wskazywany przez samorządy w zakresie konieczności remontów i dostosowania infrastruktury do potrzeb w zakresie usług dla mieszkańców szeroko rozumianych od dzieci po seniorów w tym międzypokoleniowości.

Rekomendowane zadania:

- dostosowywanie obiektów kultury, świetlic wiejskich, domów seniora, klubów młodzieżowych do prowadzenia zajęć związanych z zainteresowaniami mieszkańców w tym kobiet, seniorów, dzieci i młodzieży wraz z wyposażeniem ich w sprzęt i materiały przydatne do zajęć zintegrowanych.

Innowacyjność realizowanych operacji:

Innowacyjność w ramach przedsięwzięcia odzwierciedlona jest w lokalnych kryteriach wyboru. Przez innowacyjność rozumie się nowy lub znacząco udoskonalony produkt, proces mobilizujący istniejące lokalne zasoby, kulturowe, przyrodnicze, historyczne i społeczne. W kryteriach wyboru uwzględnione są zadania z koncepcji rozwoju wsi (SV).

Beneficjenci:

- osoby prawne rozumiane jako organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną (wpis do KRS ARiMR, , starostwo powiatowe),
- jednostki samorządu terytorialnego
- jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną
Beneficjenci nie prowadzą działalności gospodarczej i siedziba mieści się na terenie objętym LSR.

Zakres wsparcia:

Kultura- wspierane będą projekty dotyczące dziedzictwa kulturowego i infrastruktury kultury, w tym usług w dziedzinie kultury, np. organizacji wydarzeń kulturalnych dla mieszkańców LSR, promujących lokalną kreatywność, a także wspierających świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego polskiej wsi.

Poziom wsparcia:

- **Poziom wsparcia** zostanie szczegółowo dookreślony na poziomie ogłoszenia o naborze, zgodnie z zasadami dla EFRR oraz aktualnej sytuacji gospodarczej.

Wskaźniki produktu- RCO77

- liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 3

Wskaźniki rezultatu - RCR77

- liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem - 600

1.7. Uczymy się przez całe życie	- wsparcie dla lokalnych inicjatyw podnoszenia kompetencji cyfrowych oraz zainteresowań mieszkańców w tym UTW oraz KGW	148 910 €	EFS+ - konkurs klasyczny w tym z koncepcji SV
---	--	-----------	---

Uzasadnienie:

Ważnym problemem wyartykułowanym w procesie partycypacyjnego opracowania LSR była słaba kompetencje cyfrowa szczególnie seniorów z uwagi na niepełny dostęp do szerokopasmowego internetu. Przy dużej liczbie Kół Gospodyń Wiejskich oraz kilku Uniwersytetów Trzeciego Wieku konieczna i możliwa jest realizacja zadań.

Rekomendowane zadania:

- **organizacja** warsztatów, szkoleń, kursów, wizyt studyjnych i innych działań edukacyjnych z zakresu kompetencji cyfrowych oraz zainteresowań mieszkańców,
- organizowanie wydarzeń związanych z propagowaniem kompetencji cyfrowych.

Innowacyjność realizowanych operacji:

Innowacyjność w ramach przedsięwzięcia odzwierciedlona jest w lokalnych kryteriach wyboru. Przez innowacyjność rozumie się nowy lub znacząco udoskonalony produkt, proces mobilizujący istniejące lokalne zasoby, kulturowe, przyrodnicze, historyczne i społeczne. W kryteriach wyboru uwzględnione są zadania z koncepcji rozwoju wsi (SV).

Beneficjenci:

- osoby prawne rozumiane jako organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną (wpis do KRS ARiMR, , starostwo powiatowe),
- jednostki samorządu terytorialnego
- jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną

Beneficjenci nie prowadzą działalności gospodarczej i siedziba mieści się na terenie objętym LSR.

Zakres wsparcia:

Integracja społeczna osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym

Poziom wsparcia:

- **Poziom wsparcia** zostanie szczegółowo dookreślony na poziomie ogłoszenia o naborze, zgodnie z zasadami dla EFS+ oraz aktualnej sytuacji gospodarczej.

Wskaźniki produktu: FEW4I-P1

– liczba inicjatyw w zakresie aktywizacji społeczności na rzecz rozwoju lokalnego -3

Wskaźniki rezultatu: PLHILCR01__ -liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu - 90

1.8. Edukacja przedszkolna i szkolna podstawą rozwoju społecznego	- wsparcie dla poprawy warunków przedszkoli i szkół w podnoszeniu jakości edukacji przedszkolnej z uwzględnieniem wyrównywania szans dla wszystkich dzieci oraz rozwoju zainteresowań i uzdolnień w edukacji poza formalnej - wsparcie psychologiczno-pedagogiczne oraz wzmocnienie szkolnictw zawodowego w tym doradztwa	611 090 €	EFS+ - konkurs klasyczny w tym z koncepcji SV
--	---	-----------	---

Uzasadnienie:

- Przedsięwzięcie będzie odpowiedzią na zdiagnozowany problem w LSR związany z wyrównywaniem szans dzieci przedszkolnych oraz szkolnych, koniecznością przebywania dzieci w świetlicach szkolnych, co jest związane z dowozami do szkół, a więc z uwagi na późny powrót do domów mniejszą możliwość korzystania z usług kulturalnych i sportowych. Wspomożenie przedszkoli i szkół w zakresie rozwoju zainteresowań dzieci realizowane może być w świetlicach szkolnych oraz w świetlicach wiejskich. Sygnalizowane były liczne przypadki konieczności wsparcia psychologicznego (szczególnie po pandemii) dzieci i młodzieży, wzmocnienie szkolnictwa zawodowego z uwagi na braki w wielu zawodach funkcjonujących na obszarze LGD KOLD.

Rekomendowane zadania:

- wsparcie przedszkoli i szkół oraz świetlic wiejskich, klubów młodzieżowych, świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych w wyrównywaniu szans w postaci dodatkowych zajęć zainteresowań wraz z wyposażeniem w materiały i sprzęt nieodzowny do zajęć jako rozwój kompetencji, umiejętności, uzdolnień i zainteresowań uczniów poza edukacją formalną
- wsparcie poradni psychologiczno-pedagogicznych w postaci warsztatów, zajęć organizowanych dla szkolnictwa zawodowego związanych z zainteresowaniami młodzieży
- kursy i szkolenia, wizyty studyjne z zakresu zainteresowań i doradztwa zawodowego

Innowacyjność realizowanych operacji:

Innowacyjność w ramach przedsięwzięcia odzwierciedlona jest w lokalnych kryteriach wyboru. Przez innowacyjność rozumie się nowy lub znacząco udoskonalony produkt, proces mobilizujący istniejące lokalne zasoby, kulturowe, przyrodnicze, historyczne i społeczne. W kryteriach wyboru uwzględnione są zadania z koncepcji rozwoju wsi (SV).

Beneficjenci:

- osoby prawne rozumiane jako organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną (wpis do KRS ARiMR, , starostwo powiatowe),
 - jednostki samorządu terytorialnego
 - jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną
- Beneficjenci nie prowadzą działalności gospodarczej i siedziba mieści się na terenie objętym LSR.

Zakres wsparcia:

- poprawa dostępności i jakości edukacji przedszkolnej
- rozwój kompetencji, umiejętności, uzdolnień i zainteresowań uczniów poza edukacją formalną
- wzmocnienie szkolnictwa zawodowego
- wsparcie poradni psychologiczno- pedagogicznych

Poziom wsparcia:

- **Poziom wsparcia** zostanie szczegółowo dookreślony na poziomie ogłoszenia o naborze, zgodnie z zasadami dla EFS+ oraz aktualnej sytuacji gospodarczej.

Wskaźniki produktu : PLFCO01

- liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej – 30

PLFCO03

- liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem - 130

PLFCO04

- liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem- 40

Wskaźniki rezultatu: PLFCR01

- liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu -110

1.9. Wsparcie działań na rzecz społeczności lokalnej	- wsparcie dla działań aktywizujących i integrujących społeczność lokalną w tym kobiet, seniorów, osób z niepełnosprawnościami, dzieci i młodzież	200 000 €	EFS+ - projekt grantowy
---	---	-----------	-------------------------

Uzasadnienie:

Potrzeba realizacji przedsięwzięcia wynika ze zdiagnozowanych problemów i potrzeb dotyczących m.in. zbyt słabo rozwiniętej oferty kulturalnej, małego wsparcia na kultywowanie tradycji lokalnych, niskiego potencjału organizacyjno – finansowego większości organizacji społecznych z obszaru LSR, duża liczba osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, także w zakresie dostępu do oferty kulturalnej i edukacyjnej.

Przedsięwzięcie zakłada realizację projektów przez partnerów społecznych i instytucje opieki społecznej na rzecz lokalnego wsparcia osób i ich środowisk/grup będących w niekorzystnej sytuacji z terenu LGD KOLD, zagrożonych wykluczeniem społecznym, W ramach przedsięwzięcia finansowane będą przede wszystkim projekty w pełni lub częściowo realizowane przez partnerów społecznych lub organizacje pozarządowe.

Udział osób z grup będących w niekorzystnej sytuacji (**kobiety**) w operacjach realizowanych w tym Przedsięwzięciu będzie premiowany w lokalnych kryteriach wyboru operacji.

Rekomendowanie zadania:

- warsztaty, kursy, szkolenia, wizyty studyjne i inne działania edukacyjne nawiązujących do lokalnych tradycji, zwyczajów i dziedzictwa kulturowego obszaru KOLD wykorzystujących potencjał kulturalny i turystyczny obszaru, ukierunkowane na rozwój zainteresowań i potrzeb lokalnych,
- organizacja wydarzeń i imprez integrujących z udziałem kobiet, osób z niepełnosprawnościami szczególnie w partnerstwie nakierowanych na integrację wokół tradycji lokalnych oraz ochrony środowiska,
- opracowania, wydawanie materiałów promocyjnych m.in. folderów, albumów, filmów, monografii, przewodników, widokówek itp.

Preferencje zostaną uwzględnione w kryteriach oceny wniosków.

Innowacyjność realizowanych operacji:

Innowacyjność w ramach przedsięwzięcia odzwierciedlona jest w lokalnych kryteriach wyboru z uwzględnieniem zadań w koncepcji rozwoju wsi (SV). Przez innowacyjność rozumie się nowy lub znacząco udoskonalony sposób organizacji bądź wykorzystania czy też zmobilizowania istniejących lokalnych zasobów, kulturowych, przyrodniczych, historycznych i społecznych.

Beneficjenci:

- osoby prawne rozumiane jako organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną (wpis do KRS, ARiMR, starostwo powiatowe), w tym LGD
- jednostki samorządu terytorialnego

Grantobiorca

- osoby prawne rozumiane jako organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną (wpis do KRS, ARiMR, starostwo powiatowe), w tym LGD
 - jednostki samorządu terytorialnego
 - jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną
- Beneficjenci nie prowadzą działalności gospodarczej i siedziba mieści się na terenie objętym LSR.

Zakres wsparcia:

Integracja społeczna osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym

Poziom wsparcia:

- Poziom wsparcia zostanie szczegółowo dookreślony na poziomie ogłoszenia o naborze, zgodnie z zasadami dla EFS+ oraz aktualnej sytuacji gospodarczej.

Wskaźniki produktu: FEW4I-P1

- liczba inicjatyw w zakresie aktywizacji społeczności na rzecz rozwoju lokalnego- 7

Wskaźniki rezultatu: PLHILCR01

- liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu -100

Cel 2. Rozwój społeczno- gospodarczy obszaru LGD KOLD poprzez wsparcie przedsiębiorczości oraz promocji obszaru.

Przedsięwzięcie	Sposób realizacji	kwota	program
2.1. Tworzenie i rozwój przedsiębiorstw na terenie LGD KOLD	- wsparcie dla rozpoczęcia działalności gospodarczej i rozwoju firm, szczególnie nakierowane na przetwórstwo lokalne, usługi turystyczne, rekreacyjne, rehabilitacyjne, zdrowotne, „zielone miejsca pracy”, usługi związane z nowymi technologiami i komunikatorami oraz promocją regionu, punkty informacyjne, wydawnictwa, portale	700 000 €	PS WPR – konkurs klasyczny

Uzasadnienie:

Przedsięwzięcie jest odpowiedzią na zdiagnozowane w LSR sposoby podnoszenia poziomu aktywności zawodowej społeczeństwa, a także stymulowania rozwoju ekonomicznego i społecznego regionu. Planowane przedsięwzięcie służyć będzie promocji oraz wspieraniu inicjatyw i rozwiązań zmierzających do tworzenia nowych miejsc pracy oraz budowy kreatywnych postaw, służących rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia, zwłaszcza w odniesieniu do grup wskazanych w LSR jako będące w niekorzystnej sytuacji.

Rekomendowane zadania:

- podejmowanie działalności gospodarczej – samozatrudnienie
- rozwój działalności gospodarczej

Oba zadania realizowane będą z uwagi na specyfikę obszaru LSR i jego potencjał, mając na uwadze rekomendacje wynikające z konsultacji, w następujących dziedzinach, które będą preferowane w kategoriach oceny wniosków: - przetwórstwo lokalne, usługi turystyczne, rekreacyjne, rehabilitacyjne, zdrowotne, „zielone miejsca pracy”,
- usługi związane z nowymi technologiami i komunikatorami oraz promocją regionu, punkty informacyjne, wydawnictwa, portale

Innowacyjność realizowanych operacji:

W ramach przedsięwzięcia przewidziano preferencje dla operacji innowacyjnych, tj. oryginalnych w skali lokalnej.

Przez innowacyjność rozumie się nowy lub znacząco udoskonalony sposób organizacji bądź wykorzystania czy też zmobilizowania istniejących lokalnych zasobów, kulturowych, przyrodniczych, historycznych i społecznych.

Beneficjenci:

- osoby fizyczne
- mikro i małe przedsiębiorstwa.

Preferencje dla osób określonych w LSR jako osoby będące w niekorzystnej sytuacji.

Zakres wsparcia:

Rozwój przedsiębiorczości, w tym rozwój biogospodarki lub zielonej gospodarki w szczególności:

- podejmowanie pozarolniczej działalności gospodarczej przez osoby fizyczne
- rozwijanie pozarolniczej działalności gospodarczej
- rozwijanie przedsiębiorstw społecznych

Poziom wsparcia:

- Poziom wsparcia zostanie szczegółowo dookreślony na poziomie ogłoszenia o naborze, zgodnie z zasadami dla PS WPR oraz aktualnej sytuacji gospodarczej.

Wskaźniki produktu: R.2.1. Wzrost gospodarczy i zatrudnienie na obszarach wiejskich:

- liczba wspartych przedsiębiorstw - 15

Wskaźniki rezultatu: R37 Wzrost gospodarczy i zatrudnienie na obszarach wiejskich:

- nowe miejsca pracy objęte wsparciem w ramach projektów WPR - 6

2.2. Rozwój turystyki wiejskiej	- wsparcie dla tworzenia i rozszerzenia działalności agroturystycznej, tworzenia zagród edukacyjnych w tym przy gospodarstwach rolnych	300 000 €	PS WPR – konkurs klasyczny
--	--	-----------	----------------------------

Uzasadnienie:

W trakcie konsultacji zdiagnozowano duży potencjał na terenie obszaru rozwoju gospodarstw agroturystycznych oraz sugerowano chęć tworzenia zagród edukacyjnych. Na obszarze istnieją już tego typu działalności. Planowane przedsięwzięcie umożliwi poznanie specyfiki funkcjonowania gospodarstw wiejskich dla ludzi z miast, promocję obszaru oraz wzrost dochodów rolników w działalności pozarolniczej. Utworzenie szlaku wikliny oraz szlaków turystycznych, na terenie których mogą powstać gospodarstwa agroturystyczne oraz współpraca ze szkołami i organizacjami pozarządowymi z okolicznych miast pozwoli na szybki rozwój tego typu działalności.

Rekomendowane zadania:

- tworzenie i rozwój gospodarstw agroturystycznych z przystosowaniem warunków dla potencjalnych turystów
- zakładanie zagród edukacyjnych z przystosowaniem i prowadzeniem warsztatów, szkoleń

Oba zadania realizowane będą z uwagi na specyfikę obszaru LSR i jego potencjał, mając na uwadze rekomendacje wynikające z konsultacji. Na terenie LSR znajduje się wiele lasów oraz akwenów wodnych, a także siedlisk rozproszonych umożliwiających prowadzenie tego rodzaju działalność.

Innowacyjność realizowanych operacji:

W ramach przedsięwzięcia przewidziano preferencje dla operacji innowacyjnych, tj. oryginalnych w skali lokalnej. Gospodarstwa agroturystyczne oprócz pokoi wypoczynkowych mogą wykazać się prowadzeniem działań związanych z hodowlą oraz wytworami z jej działalności. Zagrody edukacyjne mogą prowadzić innowacyjne zadania związane z gospodarstwami rolnymi, gospodarką leśną itp.

Przez innowacyjność rozumie się nowy lub znacząco udoskonalony sposób organizacji bądź wykorzystania czy też zmobilizowania istniejących lokalnych zasobów, kulturowych, przyrodniczych, historycznych i społecznych.

Beneficjenci:

- osoby fizyczne,
- rolnicy

Preferencje dla osób określonych w LSR jako osoby będące w niekorzystnej sytuacji.

Zakres wsparcia:

Rozwój pozarolniczych gospodarstw rolnych w szczególności w zakresie:

- gospodarstw agroturystycznych
- zagród edukacyjnych
- gospodarstw opiekuńczych

Poziom wsparcia:

- Poziom wsparcia zostanie szczegółowo dookreślony na poziomie ogłoszenia o naborze, zgodnie z zasadami dla PS WPR oraz aktualnej sytuacji gospodarczej.

Wskaźniki produktu: R.2.2. Rozwój gospodarki wiejskiej

- liczba wspartych gospodarstw agroturystycznych i zagród edukacyjnych - 11

Wskaźniki rezultatu: R39 Rozwój gospodarki wiejskiej : liczba przedsiębiorstw rolnych, w tym przedsiębiorstw zajmujących się biogospodarką, rozwiniętych dzięki wsparciu w ramach WPR - 6

2.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego obszaru LGD KOLD	- wsparcie dla renowacji małej infrastruktury zabytków, dziedzictwa kulturowego z ich zabezpieczeniem - wsparcie dla usług promocyjnych zakresie punktów informacyjnych, wydawnictw, portali	300 000 €	PS WPR – konkurs klasyczny w tym z koncepcji SV
--	---	-----------	--

Uzasadnienie:

Podczas konsultacji społecznych zwracano uwagę na dużą liczbę małych obiektów dziedzictwa kulturowego wymagających wsparcia w celu odnowienia lub rewitalizacji, a także ich zabezpieczenia, co znacznie przyczyni się zarówno do zwiększenia kapitału społecznego poprzez udział mieszkańców oraz do promocji obszaru. Kreatywność mieszkańców da upust pozytywnym działaniom w sytuowaniu punktów informacji turystycznej, wydawnictw, map. W obszarze znajduje się dużo przydrożnych kapliczek oraz małych obiektów związanych z regionem np. wikliną, leśnictwem. Także wiele małych obiektów infrastruktury sakralnej oraz w samych obiektach sakralnych (ambony, ołtarzyki, kripelnice itp) wymaga renowacji co wraz z wydawnictwami i innymi formami przekazu, pozwoli na zapromowanie obszaru LGD KOLD.

Rekomendowane zadania:

- odnowa kapliczek przydrożnych, małej infrastruktury sakralnej jak ambony, boczne ołtarze, kruchty, kąpielnice itp.
- odnowa małej infrastruktury turystycznej we wsiach i na szlakach turystycznych,
- wydawnictwa, mapki, portale, punkty informacji turystycznej

Innowacyjność realizowanych operacji:

Innowacyjność w ramach przedsięwzięcia odzwierciedlona jest w lokalnych kryteriach wyboru. Przez innowacyjność rozumie się nowy lub znacząco udoskonalony produkt, proces mobilizujący istniejące lokalne zasoby, kulturowe, przyrodnicze, historyczne i społeczne. Innowacyjnością będzie organizowanie wydarzeń z wykorzystaniem infrastruktury kulturalno-turystycznej a przede wszystkim uwzględnienie zadań w koncepcji Smart Villages.

Beneficjenci:

- osoby prawne rozumiane jako organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną (wpis do KRS ARiMR, starostwo powiatowe),
 - jednostki samorządu terytorialnego
 - jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną
- Beneficjenci nie prowadzą działalności gospodarczej i siedziba mieści się na terenie objętym LSR.

Zakres wsparcia:

Poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej

Poziom wsparcia:

- Poziom wsparcia zostanie szczegółowo dookreślony na poziomie ogłoszenia o naborze, zgodnie z zasadami dla PS WPR oraz aktualnej sytuacji gospodarczej.

Wskaźniki produktu : R.2.3. Łączenie obszarów wiejskich w Europie:

liczba wspartych działań na rzecz dziedzictwa kulturowego - 8

Wskaźniki rezultatu: R. 41PR Łączenie obszarów wiejskich w Europie:

odsetek ludności wiejskiej korzystającej z lepszego dostępu do usług i infrastruktury dzięki wsparciu z WPR - 600

Cel 3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru LGD KOLD

Przedsięwzięcie	Sposób realizacji	Kwota	Program
3.1. Infrastruktura rekreacyjno-turystyczna	- wsparcie dla tworzenia, renowacji, znakowania szlaków turystycznych, małej infrastruktury rekreacyjnej, placów zabaw i boisk sportowych z ich oświetleniem i jego modernizacją	250 000 €	PS WPR – konkurs klasyczny w tym z koncepcji SV

Uzasadnienie:

Przedsięwzięcie będzie odpowiedzią na zdiagnozowany problem w LSR związany z ograniczonym dostępem do infrastruktury turystyczno - sportowej mieszkańców obszaru KOLD szczególnie kobiet, seniorów, dzieci i młodzieży. co pośrednio wpływa również na niską aktywność mieszkańców we wspólne działania. Tereny obszaru posiadają już szlaki turystyczne, które wymagają odnowienia, pozwalają na tworzenie i znakowanie nowych szlaków turystycznych, edukacyjnych z wykorzystaniem miejsc agroturystyki. Chcąc umożliwić mieszkańcom większą aktywność fizyczną i czynny wypoczynek, istnieje potrzeba tworzenia placów zabaw i boisk sportowych wraz z ich oświetleniem przede wszystkim solarnym z wykorzystaniem OZE.

Rekomendowane zadania:

- tworzenie, renowacja i oznakowanie szlaków turystycznych
- tworzenie, odnawianie małej infrastruktury turystycznej, placów zabaw, rekreacji, boisk sportowych
- oświetlenie lub modernizacja szlaków, małej infrastruktury z wykorzystaniem OZE.
- wydawnictwa, mapki, portale.

Innowacyjność realizowanych operacji:

Innowacyjność w ramach przedsięwzięcia odzwierciedlona jest w lokalnych kryteriach wyboru. Przez innowacyjność rozumie się nowy lub znacząco udoskonalony produkt, proces mobilizujący istniejące lokalne zasoby, kulturowe, przyrodnicze, historyczne i społeczne. Innowacyjnością będzie tworzenie i odnawianie miejsc rekreacji z wykorzystaniem oświetlenia OZE oraz ich zabezpieczeniem, a przede wszystkim uwzględnienie zadań w koncepcji Smart Villages.

Beneficjenci:

- osoby prawne rozumiane jako organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną (wpis do KRS ARiMR, starostwo powiatowe),
 - jednostki samorządu terytorialnego
 - jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną
- Beneficjenci nie prowadzą działalności gospodarczej i siedziba mieści się na terenie objętym LSR.

Zakres wsparcia:

Poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej

Poziom wsparcia:

- Poziom wsparcia zostanie szczegółowo dookreślony na poziomie ogłoszenia o naborze, zgodnie z zasadami dla PS WPR oraz aktualnej sytuacji gospodarczej.

Wskaźniki produktu: R.3.1. Łączenie obszarów wiejskich w Europie:

liczba wspartych działań z infrastruktury rekreacyjno – turystyczno - sportowej 4

Wskaźniki rezultatu: R.41PR Łączenie obszarów wiejskich w Europie:

odsetek ludności wiejskiej korzystającej z lepszego dostępu do usług i infrastruktury dzięki wsparciu z WPR – 600 os

3.2. Wsparcie działań mieszkańców w zakresie tworzenia warunków do wypoczynku	- warsztaty i zajęcia rekreacyjne i sportowe szczególnie dzieci i młodzieży wraz z doposażeniem w drobny sprzęt do realizacji	100 000 €	PS WPR- projekt grantowy
---	---	-----------	--------------------------

Uzasadnienie:

Wdrażane przedsięwzięcie będzie odpowiedzią na zdiagnozowane w LSR problemy związane szczególnie z pozostawianiem dzieci i młodzieży w domach korzystających w czasie wolnym z komputerów zamiast przebywania na świeżym powietrzu i rozwojem fizycznym, małą ofertą zaspokojenia zajęć rekreacyjnych mieszkańców w tym kobiet i młodzieży.

Działania realizowane będą ukierunkowane na integrację mieszkańców szczególnie grup będących w niekorzystnej sytuacji wskazanych w LSR (kobiety) związaną wypoczynkiem.

Rekomendowane zadania:

- organizacja warsztatów, zajęć rekreacyjnych i sportowych i innych działań wykorzystujących potencjał turystyczny i sportowy obszaru z doposażeniem w drobny sprzęt do realizacji,
 - organizacja wydarzeń turystycznych i sportowych z doposażeniem w drobny sprzęt do realizacji,
- Preferencje zostaną uwzględnione w kryteriach oceny wniosków w tym z koncepcji rozwoju wsi (SV).

Innowacyjność realizowanych operacji:

Innowacyjność w ramach przedsięwzięcia odzwierciedlona jest w lokalnych kryteriach wyboru z uwzględnieniem zadań w koncepcji rozwoju wsi (SV). Przez innowacyjność rozumie się nowy lub znacząco udoskonalony sposób organizacji bądź wykorzystania czy też zmobilizowania istniejących lokalnych zasobów, kulturowych, przyrodniczych, historycznych i społecznych.

Beneficjenci:

- osoby prawne rozumiane jako organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną (wpis do KRS M, ARiMR, starostwo powiatowe),
 - jednostki samorządu terytorialnego
 - jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną
- Beneficjenci nie prowadzą działalności gospodarczej i siedziba mieści się na terenie objętym LSR.

Grantobiorcy:

- osoby prawne rozumiane jako organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną (wpis do KRS, ARiMR, starostwo powiatowe)
 - jednostki samorządu terytorialnego
 - jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną
- Beneficjenci nie prowadzą działalności gospodarczej i siedziba mieści się na terenie objętym LSR.

Zakres wsparcia:

Kształtowanie świadomości obywatelskiej o znaczeniu zrównoważonego rolnictwa, gospodarki rolno-spożywczej, zielonej gospodarki, biogospodarki oraz ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego polskiej wsi a także wzmacnianie programów edukacji liderów życia publicznego

Poziom wsparcia:

Poziom wsparcia zostanie szczegółowo dookreślony na poziomie ogłoszenia o naborze, zgodnie z zasadami dla PS WPR oraz aktualnej sytuacji gospodarczej.

Ryczałt

Wskaźniki produktu : R.3.2. Promowanie włączenia społecznego:

liczba wydarzeń rekreacyjno- sportowo- turystycznych -8

Wskaźniki rezultatu: R 42 Promowanie włączenia społecznego :

liczba osób wspieranych projektami włączenia społecznego - 600

3.3. Upowszechnianie ekologii	- wsparcie dla innowacyjnych projektów na rzecz tworzenia lokalnych miejsc ekspozycji i rozwiązań w zakresie OZE	60 000 €	PS WPR - projekty partnerskie krajowe i zagraniczne
-------------------------------------	--	----------	--

Uzasadnienie:

Przedsięwzięcie będzie odpowiedzią na zdiagnozowany problem małej aktywności współpracy mieszkańców z innymi regionami w tym zagranicznymi przy posiadaniu współpracy gmin i powiatów obszaru LSR z JST spoza obszaru oraz organizacji pozarządowych nawiązanych z innymi obszarami LGD, a także na przeciwdziałanie ksenofobii.

Działania planowane są jako:

- operacje partnerskie krajowe na obszarze LSR w zakresie ekologii
- projekty partnerskie krajowe poza obszarem LSR w dziedzinie historii i tradycji obszaru oraz turystyki z tworzeniem lokalnych ekspozycji,
- projekty partnerskie zagraniczne związane z historią regionu z krajami przygranicznymi (Niemcy, Litwa, Słowacja).

Rekomendowane zadania:

- projekt partnerski dla mieszkańców dotyczący warsztatów z tworzeniem ekspozycji historii i tradycji, wydanie publikacji; - zagraniczny – 3- 4 partnerów
- seminaria z wizytami studyjnymi miejsc z zastosowaniem OZE - krajowy (2 projekty)
- organizacja iwentu ekologicznego z udziałem organizacji pozarządowych na terenie KOLD
- doposażenie miejscowych ekspozycji historycznych i tradycji lokalnych w zabezpieczenia i oświetlenia z możliwym zastosowaniem OZE.

Innowacyjność realizowanych operacji:

Innowacją są spotkania z wykorzystaniem zasobów kulturalnych i turystycznych, gdzie zastosowano OZE oraz tworzenie miejsc ekspozycji, szczególnie w partnerstwie. Przez innowacyjność rozumie się nowy lub znacząco udoskonalony sposób organizacji bądź wykorzystania czy też zmobilizowania istniejących lokalnych zasobów, kulturowych, przyrodniczych, historycznych i społecznych.

Beneficjenci:

- osoby prawne rozumiane jako organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną (wpis do KRS ARiMR, starostwo powiatowe),
 - jednostki samorządu terytorialnego
 - jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną
- Beneficjenci nie prowadzą działalności gospodarczej i siedziba mieści się na terenie objętym LSR.

Zakres wsparcia:

Kształtowanie świadomości obywatelskiej o znaczeniu zrównoważonego rolnictwa, gospodarki rolno-spożywczej, zielonej gospodarki, biogospodarki oraz ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego polskiej wsi a także wzmacnianie programów edukacji liderów życia publicznego

Poziom wsparcia:

Poziom wsparcia zostanie szczegółowo dookreślony na poziomie ogłoszenia o naborze, zgodnie z zasadami dla PS WPR oraz aktualnej sytuacji gospodarczej.

Wskaźniki produktu: R.3.3 Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom

- liczba zrealizowanych projektów partnerskich - 3

Wskaźniki rezultatu: R.1PR : Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom:

liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń, wymiany wiedzy i biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami - 200

3.4. Turystyka w parze z ochroną powietrza	- wsparcie dla lokalnej sieci dróg pieszo-rowerowych oraz miejsc rekreacji z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii	300 000 €	EFRR - konkurs klasyczny w tym z koncepcji SV
---	--	-----------	---

Uzasadnienie:

Przedsięwzięcie będzie odpowiedzią na zdiagnozowany problem w LSR związany z małą ilością dróg pieszo-rowerowych oraz miejsc rekreacji przystosowanych do użytkowania po zmierzchu. Tereny obszaru posiadają kilka szlaków pieszo-rowerowych oraz w każdej gminie znajdują się miejsca rekreacji, jednak nie posiadają oświetleń. Chcąc umożliwić mieszkańcom większą aktywność fizyczną i czynny wypoczynek oraz bezpieczeństwo, istnieje potrzeba dostosowania tych miejsc wypoczynku do korzystania także po zmierzchu ich oświetleniem przede wszystkim solarnym z wykorzystaniem OZE.

Rekomendowane zadania:

- renowacja dróg pieszo-rowerowych z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii oraz monitoringu
- odnawianie miejsc rekreacji z oświetleniem OZE oraz monitoringiem

Innowacyjność realizowanych operacji:

Innowacyjność w ramach przedsięwzięcia odzwierciedlona jest w lokalnych kryteriach wyboru. Przez innowacyjność rozumie się nowy lub znacząco udoskonalony produkt, proces mobilizujący istniejące lokalne zasoby, kulturowe, przyrodnicze, historyczne i społeczne. Innowacyjnością będzie odnawianie miejsc rekreacji i dróg pieszo-rowerowych z wykorzystaniem oświetlenia OZE oraz ich zabezpieczeniem, a przede wszystkim uwzględnienie zadań w koncepcji Smart Villages.

Beneficjenci:

- osoby prawne rozumiane jako organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną (wpis do KRS ARiMR, starostwo powiatowe),
 - jednostki samorządu terytorialnego
 - jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną
- Beneficjenci nie prowadzą działalności gospodarczej i siedziba mieści się na terenie objętym LSR.

Zakres wsparcia:

Turystyka- wspierane będą projekty związane z ochroną, rozwojem i promowaniem dziedzictwa naturalnego mi ekoturystyki, w oparciu o walory krajobrazowe i miejscowy potencjał turystyczny

Poziom wsparcia:

Poziom wsparcia zostanie szczegółowo dookreślony na poziomie ogłoszenia o naborze, zgodnie z zasadami dla PS WPR oraz aktualnej sytuacji gospodarczej.

Wskaźniki produktu: RCO77

- liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem -3

Wskaźniki rezultatu: RCR77 Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej

- liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem - 200

Rozdział VII.

Sposób wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru.

1. Ogólna charakterystyka przyjętych rozwiązań formalno-instytucjonalnych LGD KOLD

a) Lokalna Grupa Działania KOLD realizuje zadania określone w rozporządzeniu 2021/1060 tj. w szczególności:

- a. opracowuje i wdraża LSR, w tym animuje społeczność lokalną,
- b. opracowuje kryteria wyboru i procedurę wyboru operacji oraz grantobiorców,
- c. przygotowuje i prowadzi nabory wniosków,
- d. wybiera operacje do finansowania (spośród operacji zgodnych z LSR) oraz ustala maksymalną kwotę wsparcia, a następnie przedkłada wnioski o przyznanie pomocy do ostatecznej kwalifikowalności do podmiotu wdrażającego,
- e. monitoruje realizację LSR,
- f. prowadzi ewaluację LSR

b) Rozwiązania formalno- instytucjonalne

Lokalna Grupa Działania KOLD do wdrażania LSR powołuje biuro i zatrudnia pracowników zgodnie z Regulaminem Biura. Biuro ściśle współpracuje z Zarządem i Radą- organem decyzyjnym powołaną zgodnie z art. 4 ust. 3 pkt. 4) ustawy o RLKS do wyboru i oceny operacji zgodnych z LSR zgodnie z opracowanymi procedurami wyboru i ceny operacji. Sposób funkcjonowania Rady opisuje Regulamin Rady- organu decyzyjnego.

Beneficjenci zamierzający złożyć wniosek o przyznanie pomocy, mogą przy jego przygotowaniu skorzystać z pomocy pracowników biura LGD. LGD podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej ogłoszenie o naborze wniosków o wsparcie zgodnie z zaplanowanym i zatwierdzonym przez ZW harmonogramem naborów wniosków. Złożone wnioski są przekazywane do Rady celem dokonania wyboru operacji spełniających warunki udzielania wsparcia i dokonuje ustalenia kwoty wsparcia.

LGD przekazuje wnioskodawcy informację o wyniku oceny spełnienia warunków udzielenia wsparcia na wdrażanie LSR lub wyniku wyboru wniosków o wsparcie wraz z uzasadnieniem oceny i podaniem liczby punktów otrzymanych przez operację oraz wskazaniem ustalonej przez LGD kwoty wsparcia oraz zamieszcza na swojej stronie internetowej listę operacji spełniających warunki udzielenia wsparcia na wdrażanie LSR oraz listę operacji wybranych. LGD przekazuje zarządowi województwa dokumenty potwierdzające dokonanie wyboru operacji w terminie zgodnym z wytycznymi. Podczas wyboru operacji zachowane zostaną m.in. następujące zasady: zachowanie procedury zapewniającej bezstronność członków Rady; zapewnienie składu Rady zgodnie z wymogami określonymi w art. 32 ust. 2 lit. b i art. 34 ust. 3 lit b) rozporządzenia nr 1303/2013 oraz art. 32 ust. 2 lit b) i art. 34. ust. 3 lit b) rozporządzenia 2021/1060.; zapewnienie parytetu na wszystkich posiedzeniach; ustalenie kwoty wsparcia. Procedury wyboru i oceny operacji w ramach wdrażania LSR 2023-2027 Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania KOLD udostępnione będą na stronie internetowej Stowarzyszenia i w przypadku każdej wprowadzonej zmiany będą udostępniane na stronie internetowej w aktualnej wersji.

c) formy wsparcia operacji w ramach LSR

W ramach wdrażania LSR beneficjenci będą mogli ubiegać się o wsparcie swoich pomysłów poprzez następujące typy projektów:

- Operacje klasyczne (realizowane przez podmioty inne niż LGD) – nabór wniosków w trybie konkursowym zamkniętym w tym z uwzględnieniem ujęcia w koncepcji SV, operacje będą oceniane przez Radę LGD, a następnie przedkładane do ZW w celu ich weryfikacji.
- Projekty Grantowe – w otwartym naborze wniosków o powierzenie projektu grantowego, operacje będą oceniane przez Radę LGD, realizowane i rozliczane przez grantobiorcę, kontrolowane i rozliczane przez LGD.
- Operacje Własne LGD¹ – operacje niezbędne do osiągnięcia danego celu/przedsięwzięcia LSR dla osiągnięcia celów LSR, realizowane przez LGD, pod warunkiem, że operacje te nie spotkały się z zainteresowaniem innych wnioskodawców - fakultatywnie.
- Operacja w partnerstwie- nabór wniosków w trybie konkursowym zamkniętym. Nabór wniosków w trybie konkursowym zamkniętym, operacja przewiduje udział co najmniej 2 podmiotów, realizacja wspólnego przedsięwzięcia, dokument potwierdzający wolę współpracy co najmniej 2 podmiotów.
- Projekt partnerski- nabór wniosków w trybie konkursowym zamkniętym krajowym i zagranicznym, operacja przewiduje udział co najmniej 2 podmiotów, realizacja wspólnego przedsięwzięcia, dokument potwierdzający wolę współpracy co najmniej 2 podmiotów.

d) cel i założenia tworzenia procedur Celem tworzenia procedur jest opracowanie niedyskryminującej i przejrzystej procedury i kryteriów wyboru o udzielenie wsparcia w ramach realizacji LSR, które pozwalają

uniknąć konfliktu interesów i zapewniają, aby żadna pojedyncza grupa interesu nie kontrolowała decyzji w sprawie wyboru. Zapewnione zostaną niedyskryminujące warunki do aplikowania przez wnioskodawców o środki na operacje wpisujące się w cele strategii, w tym określenie zasad oceny poszczególnych operacji w taki sposób, aby w jak największym stopniu odpowiadały na problemy obszaru.

W tym celu zostanie opracowany Regulamin naborów wniosków o wsparcie zawierający co najmniej:

- 1) zakresy wsparcia na wdrażanie LSR, których dotyczy nabór wniosków o wsparcie;
- 2) limit środków przeznaczonych na udzielenie wsparcia na wdrażanie LSR w ramach danego naboru wniosków o wsparcie;
- 3) maksymalny, dopuszczalny poziom wsparcia na wdrażanie LSR, kwotę wsparcia na wdrażanie LSR lub minimalną i maksymalną kwotę wsparcia na wdrażanie LSR;
- 4) formę wsparcia na wdrażanie LSR;
- 5) warunki udzielenia wsparcia na wdrażanie LSR;
- 6) kryteria wyboru operacji;
- 7) opis procedury udzielania wsparcia na wdrażanie LSR, w tym wskazanie i opis etapów postępowania z wnioskiem o wsparcie przez LGD oraz zarząd województwa;
- 8) termin składania wniosków o wsparcie;
- 9) sposób i formę składania wniosków o wsparcie oraz informację o dokumentach niezbędnych do udzielenia wsparcia na wdrażanie LSR;
- 10) zakres, w jakim jest możliwe uzupełnianie lub poprawianie wniosków o wsparcie, oraz sposób, formę i termin złożenia uzupełnień i poprawek;
- 11) sposób wymiany korespondencji między wnioskodawcą a LGD i zarządem województwa;
- 12) czynności, które powinny zostać dokonane przed udzieleniem wsparcia na wdrażanie LSR, oraz termin ich dokonania;
- 13) informację o miejscu udostępnienia LSR, formularza wniosku o wsparcie oraz formularza umowy o udzielenie wsparcia na wdrażanie LSR;
- 14) informację o środkach zaskarżenia przysługujących wnioskodawcy oraz podmiot właściwy do ich rozpatrzenia.

2. Ustanawiania i zmiany kryteriów wyboru

Procedury wyboru i oceny operacji, a szczególnie kryteria wyboru operacji, były przedmiotem prac Zespołu koordynacyjnego ds. opracowywania strategii. Zastosowano także następujące metody partycypacji, które zostały szczegółowo opisane w Rozdziale III LSR:

- Spotkanie zespołu koordynacyjnego z propozycjami procedur, celów i kryteriów wyboru – kwiecień 2022
 - Przeprowadzenie spotkań konsultacyjnych w 7 gminach w zakresie propozycji celów oraz kryteriów wyboru. – 16.05 – 02.06.2022.
 - Przeprowadzono konsultacje wśród członków LGD KOLD na Walnym Zebraniu w dniu 25.06. 2022 r.
 - Przeprowadzono konsultacje społeczne poprzez stronę internetową, za pomocą formularza zgłoszenia uwag- lipiec – sierpień 2022 r.
 - Promowano propozycje zapisów do LSR na festynach z udostępnieniem wypełniania ankiety – czerwiec-sierpień 2022 r.
 - Przeprowadzenie spotkań konsultacyjnych w 7 gminach w zakresie zapisów celów, przedsięwzięć i kryteriów wyboru po okresie wypełniania ankiet - 05-21.09.2022
 - Opiniowanie założeń, procedur, celów i przedsięwzięć oraz kryteriów wyboru przez zespół koordynacyjny w listopadzie 2022r i marcu 2023.
- Operacje będą oceniane w oparciu o poniższe kryteria wyboru operacji:
- Innowacyjność
 - Realizacja w partnerstwie,
 - Skierowanie do grup w niekorzystnej sytuacji,
 - Doradztwo w biurze LGD (konsultacje, szkolenie). Pozwoli to na wsparcie słabszych wnioskodawców oraz podniesienie wiedzy, co spowoduje, że poziom merytoryczny wniosków będzie lepszy
 - Skierowanie do ludzi młodych do 25 r.ż.

Istotnym kryterium dla wszystkich projektów jest premiowanie za rodzaj podmiotu realizującego operację oraz uczestnictwo wnioskodawców w szkoleniach organizowanych przez LGD jak i konsultacjach indywidualnych w Biurze stowarzyszenia. Pozwoli to na wsparcie słabszych wnioskodawców oraz podniesienie wiedzy, co spowoduje, że poziom merytoryczny wniosków będzie lepszy. Kryterium jakościowym jest innowacyjność operacji w tym

przypadku wnioskodawca musi udowodnić lub uzasadnić to kryterium, a członkowie Rady pisemnie uzasadnić swoją ocenę.

Wszelkich zmian kryteriów wyboru operacji wraz z procedurą ustalania lub zmiany kryteriów wyboru dokonuje się w oparciu o diagnozę obszaru, w tym zdefiniowane problemy oraz wskaźniki zaplanowane do osiągnięcia w ramach realizacji strategii. Opisane zasady ustalania i zmiany kryteriów wyboru będą konsultowane z zespołem koordynacyjnym, kolejno zamieszczane na stronie internetowej LGD i poddane konsultacjom społecznym.

3. Określenie innowacyjności w sposobie oceny operacji.

Innowacyjność zgodnie z zasadą obowiązującą w RLKS to poszukiwanie przez społeczność lokalną nowatorskich rozwiązań, pomysłów dotyczących rozwoju obszarów wiejskich, także poprzez twórcze wykorzystanie istniejącego potencjału obszaru. Popularne rozumienie innowacyjności odnosi się do wprowadzenia czegoś zupełnie nowego lub udoskonalenia, choć częściej kojarzone jest z pełnym nowatorstwem. Innowacyjne jest jednak zarówno ulepszenie maszyn lub poprawa organizacji, jak i wytwarzanie zupełnie nowych rzeczy, zjawisk bądź wartości.

Za operacje innowacyjne rozumie się: Zastosowanie lub wprowadzenie nowych lub ulepszonych produktów, procesów (technologii), metod organizacji lub marketingu poprzez praktyczne wykorzystanie lokalnych zasobów, unikalnych i charakterystycznych na obszarze LSR (przyrodniczych, historycznych, kulturowych, czy społecznych). Innowacyjne może być ich nietypowe, niestandardowe wykorzystanie czy promocja.

W celu wdrożenia na obszarze objętym LSR operacji innowacyjnych, LGD będzie animować lokalną społeczność w zakresie stosowania innowacji w realizowanych przedsięwzięciach.

Kryterium inkluzywności zostało uwzględnione w lokalnych kryteriach wyboru projektów. W kryteriach przedstawiono następującą definicję inkluzywności: powszechny i dostępny, przeznaczony dla każdego, nie są tutaj istotne żadne kryteria klasyfikacyjne.

4. Projekty grantowe i projekty własne

LGD KOLD przewiduje realizację **projektów grantowych** z w ramach PS WPR oraz EFS+. Będą to projekty realizowane w ramach następujących Przedsięwzięć *Przedsięwzięcie 1.1.* Wsparcie aktywności seniorów, dzieci i młodzieży w lokalnej społeczności ; *Przedsięwzięcie 1.9.* Wspieranie działań na rzecz społeczności lokalnej, *Przedsięwzięcie 3.2.* Wsparcie działań mieszkańców w zakresie tworzenia warunków do wypoczynku. LGD KOLD przewiduje także realizację **projektów partnerskich** (dawniej Współpracy) ogłaszanych w formie grantów w następujących Przedsięwzięciach : *Przedsięwzięcie 1.2.* Inicjatywy do wspólnego działania i *Przedsięwzięcie 3.3.* Upowszechnianie ekologii. Przewidziana jest także realizacja **projektu własnego** w ramach *Przedsięwzięcie 1.4.* Wzmocnienie kapitału społecznego w środowiskach. Szczegółowy sposób wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru zostanie zawarty w Procedurach oceny i wyboru operacji.

Kryteria wyboru operacji są zgodne z kryteriami wyboru projektów dla Regionalnego Programu dla Wielkopolski na lata 2021-2027. Projekty realizowane w ramach LSR współfinansowane z EFS+ będą wybierane zgodnie z politykami horyzontalnymi, o których mowa w art. 9 rozporządzenia 2021/1057, w szczególności z zasadą równości kobiet i mężczyzn oraz równości szans i niedyskryminacji. Warunki procedury wdrażania wskazanych polityk horyzontalnych zostały określone w wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021–2027. Projekty współfinansowane w ramach EFRR - wybierane są zgodnie z przepisami ustawy RLKS z uwzględnieniem zasad horyzontalnych określonych w art. 9 rozporządzenia 2021/1060.

Ludzie młodzi zostali włączeni w proces przygotowania LSR poprzez spotkania i sformułowanie diagnozy potrzeb i celów w LSR na lata 2023-2027 co stanowi część diagnozy nad obszarem LSR (-Młodzi ludzie zgłaszali niewystarczającą ilość realizacji przedsięwzięć skierowanych dla lokalnego środowiska młodzieżowego - chodzi tu brak zajęć praktycznych, niedoinwestowaną infrastrukturę, wyjazdy, zajęcia pozalekcyjne). W wyniku diagnozy obszaru należy szczególnie wspierać działania skierowane do ludzi młodych. Zostanie osiągnięte to poprzez dodatkowe premiowanie operacji skierowanych do ludzi młodych do 25 r.ż. z EFRR i EFS+.

Seniorzy zostali włączeni w proces przygotowania LSR poprzez spotkania konsultacyjne z seniorami (60+) poświęcone diagnozie potrzeb i celów w LSR na lata 2023-2027.

Aktywizacja seniorów będzie się odbywać poprzez realizację przedsięwzięcia skierowanego do osób z grup w niekorzystnej sytuacji w ramach EFS+ (konkurs).

Wsparcie grup osób w niekorzystnej sytuacji odbywa się poprzez premiowanie w lokalnych kryteriach wyboru operacji skierowanych do osób w niekorzystnej sytuacji.

Wsparcie grup w niekorzystnej sytuacji będzie się odbywać poprzez racjonalny i adekwatny sposób komunikacji i informowania lokalnej społeczności o możliwości korzystania z działań skierowanych do osób z grupy o niekorzystnej sytuacji. LGD prowadzi szkolenia z zakresu ubiegania się o wsparcie przed każdym konkursem.

Informacje zamieszczone są na stronie internetowej LGD, na portalu społecznościowym FB, do członków LGD przesyłane są e-maile. W biurze LGD odbywają się konsultacje indywidualne, on-line, telefoniczne.

Dodatkowo zostały skierowane odrębne przedsięwzięcia dla ludzi młodych oraz seniorów.

Osoby w niekorzystnej sytuacji: kobiety. PS WPR.

Kobiety, Dzieci i młodzież do 25 lat, seniorzy 60+ EFRR i EFS+

Przewidujemy wsparcie w zakresie PS WPR dla rolników na zagrody edukacyjne, gospodarstwa agroturystyczne.

LGD KOLD będzie uwzględniało „Nowy Europejski Bauhaus”.

Rozdział VIII. Plan działania

Cele i wskaźniki podane w rozdziale VI osiągnąć będą przez LGD od momentu zawarcia umowy o warunkach i sposobie realizacji LSR do czasu zakończenia wdrażania LSR (2029 r.). LGD planuje, że większość namacalnych efektów poszczególnych operacji będzie możliwa do zmierzenia po 2027r. (ze względu na możliwy termin w uruchamianiu środków LSR i konieczność oczekiwania z rozpoczęciem projektów do momentu podpisania umowy oraz czas niezbędny na rozliczenie projektu i otrzymanie ostatecznej refundacji). Wskazują na to przeprowadzone badania ewaluacyjne w okresie programowania 2014-2020. Ponieważ wskaźnik zostaje osiągnięty dopiero po wypłaceniu ostatecznej refundacji, LGD planuje możliwie szybkie ogłoszenie naborów na dużą pulę środków, a czas realizacji poszczególnych operacji (od momentu złożenia wniosku w LGD do momentu wypłacenia środków) oszacowała na 12 do 24 miesięcy (w zależności od zakresu wsparcia). Założenia te są racjonalne w kontekście doświadczeń we wdrażaniu LSR na lata 2014-2020. Harmonogram osiągania wskaźników został sporządzony w sposób umożliwiający wywiązanie się LGD z obowiązków wynikających z § 6 projektu umowy o warunkach i sposobie realizacji LSR.

Plan działania powstał z uwzględnieniem rekomendacji, uwag oraz opinii mieszkańców.

Szczegółowy plan działania znajduje się w załączniku nr 3 do LSR.

Kamienie milowe w realizacji LSR (zgodne z § 9 wzoru UMOWA O WARUNKACH I SPOSOBIE REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU LOKALNEGO KIEROWANEGO PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ) LGD planuje:

- do 30 czerwca 2026 r. wesprzeć wdrażanie LSR w ramach PS WPR w wysokości odpowiadającej 40 % wartości określonej w § 5 ust. 2 pkt 1 Umowy Ramowej,
- do 31 grudnia 2027 r. wesprzeć wdrażanie LSR w ramach PS WPR w wysokości odpowiadającej 80 % wartości określonej w § 5 ust. 2 pkt 1 Umowy Ramowej.

Rozdział IX

Plan finansowy LSR

1. Opis źródeł finansowania działalności LGD.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 rozporządzenia UE nr 1303/2013 rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS) jest wspierany ze środków EFRROW, w ramach inicjatywy LEADER. RLKS może być wspierany ze środków EFRR, EFS lub EFMR, zwanych łącznie właściwymi EFSI. W myśl art. 32 ust. 2 lit. a i c rozporządzenia UE nr 1303/2013 RLKS jest kierowany przez LGD i prowadzony na podstawie LSR

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania KOLD realizuje Lokalną Strategię Rozwoju w oparciu o trzy fundusze w ramach EFSI, tj EFRROW, EFRR i EFS+. Maksymalne kwoty środków działania LEADER w ramach PROW 2023-2027 przewidzianych w poszczególnych LSR na wsparcie operacji realizowanych w ramach LSR są uzależnione od liczby ludności wiejskiej zamieszkałej na obszarze objętym LSR, a w przypadku Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania KOLD jest to kwota **5 022 500 euro**. Środki z tych funduszy zostaną wykorzystane w ramach dwóch komponentów - wdrażanie LSR oraz zarządzanie LSR.

W ramach komponentu „wdrażanie LSR” wsparcie udzielane będzie w zakresie projektów klasycznych, projektów grantowych oraz projektów partnerskich. W ramach komponentu „zarządzanie LSR” wsparcie będzie udzielane w zakresie zarządzania i animacji. LGD KOLD środki w ramach komponentu „wdrażanie LSR” przeznaczy na projekty własne i projekty grantowe.

KOLD jest beneficjentem programu Działaj Lokalnie i każdego roku planuje korzystanie z tego programu pozyskując dofinansowanie dla ok 10 organizacji pozarządowych jako granty w komponencie wdrażania, szczególnie dla przedsięwzięć 1.1. i 3.2. Planuje się także aplikowanie o środki z programu Erasmus+, z którego w poprzednim okresie korzystano w projekcie międzynarodowym dla dorosłych jako komponent wdrażania, szczególnie dla przedsięwzięć 1.1. i 1.2. LGD KOLD pomaga także organizacjom pozarządowym w tym KGW w aplikowaniu środków z gmin i powiatów.

Budżet LSR załączony w formularzu nr 3

2. Opis powiązań poszczególnych źródeł finansowania z celami LSR

Budżet LSR stanowi główne źródło finansowania działań zaplanowanych do realizacji w LSR, jest on ściśle powiązany z jej celami i przedsięwzięciami wynikającymi z analizy i diagnozy potrzeb obszaru działania LGD KOLD opracowanych w rozdziale IV niniejszej strategii.

W ramach celu nr 1 - **Rozwój aktywności mieszkańców obszaru i integracji pokoleniowej na rzecz kapitału społecznego KOLD** zaplanowano kwotę **2 090 000 euro** na przedsięwzięcia związane rozwojem zainteresowań seniorów, dzieci i młodzieży oraz kobiet i mieszkańców obszaru wraz z przystosowaniem infrastruktury z zachowaniem dziedzictwa kulturowego. W ramach celu nr 2 – **Rozwój społeczno- gospodarczy obszaru LGD KOLD poprzez wsparcie przedsiębiorczości oraz promocji obszaru** zaplanowano kwotę **1 300 000 euro** na przedsięwzięcia związane z realizacją działań związanych z podejmowaniem lub rozwijaniem działalności gospodarczej, rozwojem agroturystyki i zagród edukacyjnych wraz ze wsparciem małej infrastruktury turystycznej i dziedzictwa kulturowego. W ramach celu nr 3 – **Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru LGD KOLD** zaplanowano kwotę **710 000 euro** na przedsięwzięcia związane z wsparciem szlaków i ścieżek turystycznych z wykorzystaniem OZE jako przystosowanie dla mieszkańców.

Wysokość środków przeznaczonych na realizację poszczególnych przedsięwzięć w ramach LSR.

LP.	cel	przedsięwzięcie	Kwota w euro
1.	Rozwój aktywności mieszkańców obszaru i integracji pokoleniowej na rzecz kapitału społecznego KOLD	1.1. Wsparcie aktywności mieszkańców w tym szczególnie seniorów, dzieci i młodzieży w lokalnej społeczności	120 000
		1.2. Inicjatywy do wspólnego działania	100 000
		1.3. Przystosowanie infrastruktury kulturalnej do usług dla społeczności lokalnej	470 000,00
		1.4. Wzmocnienie kapitału społecznego w środowiskach lokalnych	100 000
		1.5. Nasze dziedzictwo	140 000
		1.6. Przystosowanie infrastruktury kulturalnej dla aktywności lokalnej	200 000
		1.7. Uczymy się przez całe życie	148 910
		1.8. Edukacja przedszkolna i szkolna podstawą rozwoju społecznego	611 090

		1.9. Wspieranie działań na rzecz społeczności lokalnej	200 000
2.	Rozwój społeczno-gospodarczy LGD KOLD poprzez wsparcie przedsiębiorczości oraz promocji obszaru	2.1. Tworzenie i rozwój przedsiębiorstw na terenie LGD KOLD	700 000
		2.2. Rozwój turystyki wiejskiej	300 000
		2.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego obszaru LGD KOLD	300 000
3.	Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru LGD KOLD	3.1. Infrastruktura rekreacyjno-turystyczna	250 000
		3.2. Wsparcie działań mieszkańców w zakresie tworzenia warunków do wypoczynku	100 000
		3.3. Upowszechnianie ekologii	60 000
		3.4. Turystyka w parze z ochroną powietrza	300 000

X. Monitoring i ewaluacja

Monitoring to proces systematycznego zbierania i analizowania informacji ilościowych i jakościowych na temat funkcjonowania LGD oraz stanu realizacji strategii w aspekcie finansowym i rzeczowym, którego celem jest uzyskanie informacji zwrotnych na temat skuteczności i wydajności wdrażanej strategii, a także ocena zgodności realizacji operacji z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i celami.

Monitoring - kontrola (ocena) dynamiczna, ocena postępów i efektów dokonywana stale w czasie.

Proces monitoringu obejmować będzie:

- a) monitorowanie rzeczowej realizacji LSR:
 - analiza stopnia osiągnięcia mierzalnych i weryfikowalnych wskaźników wykonalności celów strategii,
 - monitorowanie operacyjne na podstawie bezpośrednich rozmów z beneficjentami i wizji lokalnych na miejscu realizacji operacji,
 - wykorzystywanie partycypacyjnych metod ewaluacji (tj. angażowanie społeczności lokalnej w proces ewaluacji),
- b) monitorowanie wydatkowania środków na poszczególne operacje i działania własne LGD.
- c) opracowanie rekomendacji dotyczących wprowadzenia niezbędnych zmian w procesie wdrażania,
- d) planowanie zmian w strategii w wyniku rekomendacji oraz wdrożenie przyjętych działań.

Monitoring spełnia zatem dwie podstawowe funkcje:

– sprawdzająca (systematycznie, najlepiej corocznie, zestawienie wykonanych/ zrealizowanych przedsięwzięć w relacji do zapisanego planu i programów

- korygującą- wprowadzanie zmian do zapisów w strategii, wynikających ze szczególnie istotnych okoliczności, których nie dało się przewidzieć w fazie jej tworzenia lub co do których przyjęto nietrafione założenia- korekta celów, wskaźników, narzędzi wdrażania.

Ewaluacja to systematyczne badanie wartości albo cech konkretnego programu, planu, działania (eksperymentu) bądź obiektu (programu komputerowego, programu nauczania, rozwiązania technicznego) z punktu widzenia przyjętych kryteriów, w celu jego usprawnienia, rozwoju lub lepszego zrozumienia.

Ewaluacja - kontrola statyczna, ocena realizacji i efektów (rezultatów) dokonywana w określonych momentach czasu.

Rozróżnia się dwa rodzaje ewaluacji:

- a) **ewaluacja wewnętrzna** to ocena stopnia realizacji Strategii i osiąganych oraz osiągniętych efektów dokonywana siłami własnymi na podstawie zbioru informacji pochodzących z monitoringu, wsparta dodatkowymi narzędziami oceny,
- b) **ewaluacja zewnętrzna** - realizowana jest w postaci pracy zleconej wykonawcy profesjonalnie zajmującemu się badaniami ewaluacyjnymi.

Ze względu na moment przeprowadzania badania ewaluacyjnego, ewaluacje dzielimy na:

- a) **ex-ante** (przed rozpoczęciem realizacji operacji, działania, inwestycji) – celem badania jest poprawa jakości planowanej do realizacji operacji, działania, inwestycji,
- b) **on-going** (w trakcie wdrażania operacji, działania, inwestycji) – celem jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów w świetle wcześniej przeprowadzonej ewaluacji wstępnej,
- c) **ex-post** (po zakończeniu realizacji operacji, działania, inwestycji) – celem jest określenie jego długotrwałych efektów, w tym wielkości zaangażowania środków, skuteczności i efektywności pomocy.

Kryteria ewaluacji:

1. **Trafność** – stopień, w jakim przyjęte cele projektu odpowiadają zidentyfikowanym problemom w obszarze objętym projektem i/lub realnym potrzebom beneficjentów.
2. **Efektywność** – ocena poziomu "ekonomiczności" projektu, czyli stosunek poniesionych nakładów do uzyskanych wyników i rezultatów, przy czym przez nakłady rozumie się zasoby finansowe, ludzkie i poświęcony czas.
3. **Skuteczność** – ocena stopnia, na ile cele, przedsięwzięcia zdefiniowane na etapie programowania zostały osiągnięte.
4. **Użyteczność** – stopień zaspokajania potrzeb beneficjentów w wyniku osiągnięcia rezultatów podejmowanych operacji.
5. **Trwałość** – ocena faktu, czy pozytywne efekty projektu na poziomie celu mogą trwać do zakończenia finansowania zewnętrznego oraz czy możliwe jest utrzymanie się wpływu tego projektu w dłuższym okresie na procesy rozwoju na poziomie sektora, regionu czy kraju.

Wspomnianymi powyżej kryteriami oceny są:

- zgodność stosowanych narzędzi z potrzebami mieszkańców i podmiotów z terenu działania LGD odzwierciedlająca się w ich zainteresowaniu realizowanymi zadaniami (stopień wykorzystania funduszy pomocowych, udział w wydarzeniach, imprezach itd).

W celu prawidłowej realizacji LSR, LGD będzie na bieżąco monitorowana i poddawana badaniom ewaluacyjnym. Zostaną zastosowane dwa rodzaje ewaluacji – ewaluacja wewnętrzna i ewaluacja zewnętrzna.

Ewaluacja wewnętrzna będzie przeprowadzana po pierwszym okresie kroku milowego roku ocenianym i będzie miała za zadanie określić poziom zrealizowania założonych celów i wskaźników, poziom wykonania budżetu, prawidłowość dokonywania wyboru operacji oraz ich zgodności z kryteriami.

Ewaluacja zewnętrzna będzie przeprowadzana 1 raz w ciągu całego okresu programowania i będzie miała za zadanie ocenić całokształt pracy Stowarzyszenia, w tym jego organów, pracowników, stosowanych procedur, promocji, przepływu informacji, współpracy, aktywizacji, przedsięwzięć i projektów.

Raporty ewaluacyjne będą podawane do publicznej wiadomości np. poprzez umieszczenie na stronie www.

Monitoring realizacji LSR będzie przeprowadzany przez pracowników Biura na bieżąco, a zwłaszcza przed każdorazowym ogłoszeniem konkursu.

Powyższe działania pozwolą na stałe podnoszenie jakości usług i stosowanych procedur oraz dokonania oceny prawidłowości realizacji LSR.

Lp.	Monitoring	
	Elementy procesu:	Podmioty odpowiedzialne :
1	Stałe monitorowanie osiągania poziomu wskaźników realizacji LSR	Podmioty wewnętrzne: Pracownicy Biura / Członkowie Rady Stowarzyszenia
2	Stałe monitorowanie poziomu realizacji budżetu LSR	Podmioty wewnętrzne: Pracownicy Biura / Członkowie Rady Stowarzyszenia
3	Stałe monitorowanie postępu realizacji operacji grantowych na terenie LGD	Podmiot wewnętrzny: Pracownicy Biura
4	Stałe monitorowanie jakości pracy Biura LGD	Podmiot wewnętrzny: Pracownicy Biura i Zarząd LGD
5	Stałe monitorowanie jakości działań szkoleniowych i aktywizacyjnych LGD	Podmiot wewnętrzny: Pracownicy Biura i Zarząd LGD
6	Okresowe monitorowanie aktualności zapisów LSR	Podmioty wewnętrzne: Pracownicy Biura / Zarząd LGD
7	Okresowe monitorowanie struktur organów LGD	Podmiot wewnętrzny: Pracownicy Biura
8	Okresowe spotkania koordynacyjne władz LGD	Podmioty wewnętrzne: Pracownicy Biura / Zarząd LGD
9	Okresowy przegląd systemu monitoringu i ewaluacji	Podmioty wewnętrzne: Pracownicy Biura / Zarząd LGD
10	Okresowe monitorowanie przepływu komunikacji z mieszkańcami	Podmioty wewnętrzne: Pracownicy Biura / Zarząd LGD
Lp.	Ewaluacja	
	Elementy procesu:	Podmioty odpowiedzialne :
1	Okresowe podsumowanie poziomu wskaźników realizacji LSR	Podmioty wewnętrzne: Pracownicy Biura / przedstawiciele Organów LGD / Zarząd LGD / Podmioty zewnętrzne: Eksperti / konsultanci
2	Okresowe podsumowanie poziomu realizacji budżetu LSR	Podmioty wewnętrzne: Pracownicy Biura / przedstawiciele Organów LGD / Zarząd LGD / Podmioty zewnętrzne: Eksperti / konsultanci
3	Okresowe podsumowanie danych dotyczących funkcjonowania LGD, w tym ocen pracy Biura LGD oraz działalności szkoleniowej i aktywizacyjnej	Podmioty wewnętrzne: Pracownicy Biura / Podmioty zewnętrzne: Eksperti / konsultanci
4	Okresowa ocena wizerunku/rozpoznawalności LGD na obszarze jej działania	Podmioty wewnętrzne: Pracownicy Biura / Podmioty zewnętrzne: Eksperti / konsultanci

5	Raport z badań ewaluacyjnych, przyjęcie raportu oraz wdrożenie rekomendacji z ewaluacji	Podmioty wewnętrzne: Pracownicy Biura / przedstawiciele Organów LGD / Zarząd LGD / Podmioty zewnętrzne: Eksperti / konsultanci
---	---	---

Sposób wykorzystania wyników z ewaluacji i analizy danych monitoringowych

Pozyskane dane z ewaluacji oraz monitoringu przeprowadzanego w LGD będą wykorzystywane do aktualizacji LSR, procedur lub zmiany funkcjonowania poszczególnych organów LGD oraz Biura.

W przypadku wykrycia problemów na etapie wdrażaniem LSR lub kosztów bieżących i aktywizacji LGD zamierza opracować i zrealizować program naprawczy. Program ten zostanie stworzony przy udziale pracowników Biura, członków organów oraz pozostałych członków Stowarzyszenia.

Wyniki działań oraz przeprowadzanych badań będą publikowane na stronie www.

Monitoring pozwoli na uniknięcie sytuacji, w której zaplanowane do realizacji działania nie zostaną przeprowadzone lub zostaną przeprowadzone w niedostarczany sposób.

Wykaz literatury

1. Statut Stowarzyszenia;
2. Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027;
3. Regulamin Konkursu na Wybór Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność
4. Ustawa o rozwoju lokalnym - ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności
5. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Europy (UE) nr 2021/2115 oraz 2011/1060
6. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013
7. Program Regionalny Fundusze Europejskie dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2021-2027

Wykaz załączników:

1. Formularz 1: Cele i przedsięwzięcia
2. Formularz 2: Plan działania
3. Formularz 3: Budżet LSR
4. Formularz 4: Plan wykorzystania budżetu LSR

Formularz 1: Cele i przedsięwzięcia

Budżet (w EUR)	Przedsięwzięcia w ramach C.1. Rozwój aktywności mieszkańców obszaru i integracji pokoleniowej na rzecz kapitału społecznego KOLD	grupy docelowe	sposób realizacji (konkurs,projekt grantowy, operacja własna, animacja, projekt partnerski)
120 000,00	1.1. Wsparcie aktywności mieszkańców w tym szczególnie seniorów, dzieci i młodzieży w lokalnej społeczności	mieszkańcy obszaru, organizacje pozarządowe	projekt grantowy PS WPR
100 000,00	1.2. Inicjatywy do wspólnego działania	młodzież, organizacje pozarządowe w tym KGW- kobiety	projekty partnerskie PS WPR
470 000,00	1.3. Przystosowanie infrastruktury kulturalnej do usług dla społeczności lokalnej	mieszkańcy w tym dzieci i młodzież, seniorzy, kobiety	konkurs PS WPR
100 000,00	1.4. Wzmocnienie kapitału społecznego w środowiskach lokalnych	mieszkańcy, kobiety	operacja własna PS WPR
140 000,00	1.5. Nasze dziedzictwo	kobiety, seniorzy, dzieci i młodzież	konkurs EFRR
200 000,00	1.6. Przystosowanie infrastruktury kulturalnej dla aktywności lokalnej	kobiety, seniorzy, dzieci i młodzież	konkurs EFRR
148 910,00	1.7. Uczymy się przez całe życie	kobiety, seniorzy, mieszkańcy	konkurs EFS+
611 090,00	1.8. Edukacja przedszkolna i szkolna podstawa rozwoju społecznego	dzieci, młodzież,	konkurs EFS+
200 000,00	1.9. Wspieranie działań na rzecz społeczności lokalnej	mieszkańcy, seniorzy, kobiety	projekt grantowy EFS+
Budżet (w EUR)	Przedsięwzięcia w ramach C.2. Rozwój społeczno- gospodarczy obszaru LGD KOLD poprzez wsparcie przedsiębiorczości oraz promocji obszaru.	grupy docelowe	sposób realizacji (konkurs,projekt grantowy, operacja własna, animacja, projekt partnerski)

700 000,00	2.1. Tworzenie i rozwój przedsiębiorstw na terenie LGD KOLD										przedsiębiorcy, kobiety, seniorzy, młodzież	konkurs	PS WPR
300 000,00	2.2. Rozwój turystyki wiejskiej										rolnicy, młodzież, kobiety, seniorzy	konkurs	PS WPR
300 000,00	2.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego obszaru LGD KOLD										mieszkańcy	konkurs	PS WPR
Budżet (w EUR)	Przedsięwzięcia w ramach C. 3. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru LGD KOLD										grupy docelowe	sposób realizacji (konkurs,projekt grantowy, operacja własna, animacja, projekt partnerski)	
250 000,00	3.1. Infrastruktura rekreacyjno-turystyczna										mieszkańcy, turyści	konkurs	PS WPR
100 000,00	3.2. Wsparcie działań mieszkańców w zakresie tworzenia warunków do wypoczynku										mieszkańcy, turyści	projekt grantowy	PS WPR
60 000,00	3.3. Upowszechnianie ekologii										mieszkańcy	projekt partnerski	PS WPR
300 000,00	3.4. Turystyka w parze z ochroną powietrza										mieszkańcy, turyści	konkurs	EFRR

Cel	lata		do 31.12.2024		do 31.12.2025		do 31.12.2026		do 31.12.2027		do 31.12.2028		do 31.12.2029		Program
	nazwa wskaźnika	wartość z jednostk ą miary	% realizacji wskaźnika narastając o	wartość z jednostk ą miary	% realizacji wskaźnika narastając o	wartość z jednostk ą miary	% realizacji wskaźnika narastając o	wartość z jednostk ą miary	% realizacji wskaźnika narastając o	wartość z jednostk ą miary	% realizacji wskaźnika narastając o	wartość z jednostk ą miary	% realizacji wskaźnika narastając o		
C.1.	Rozwój aktywności mieszkańców obszaru i integracji pokoleniowej na rzecz kapitału społecznego KOLD														PS WPR
	Wskaźnik produktu R.1.1 - - liczba kursów, szkoleń, warsztatów, wizyt studyjnych, wydarzeń i imprez kulturalnych, opracowań, wydawnictw	4 szt	33,33	4 szt	66,66	2 szt	83,33	2 szt	100	0 szt	100	0 szt	100	X	
Przedsięwzięcie 1.1.	Wskaźnik rezultatu R.1PR liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń, wymiany wiedzy i biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami.	150 os	X	200 os	X	150 os	X	100 os	X	0 os	X	0 os	X	X	

Przedsięwzięcie 1.4	Wskaźnik rezultatu R.41PR - odsetek ludności wiejskiej korzystającej z lepszego dostępu do usług i infrastruktury dzięki wsparciu z WPR	0 os	X	400 os	X	400 os	X	2 szt	57,14	2 szt	85,71	1 szt	X	0 os	X	0 os	X	PS WPR
	Wskaźnik produktu R.1.4- liczba spotkań tradycji i zwyczajów lokalnych, spotkań sportowych i turystycznych	0 szt	0	2 szt	28,57	2 szt	57,14	2 szt	85,71	1 szt	100	0 szt	100	0 szt	X	0 szt	X	
Przedsięwzięcie 1.4	Wskaźnik rezultatu R.1PR - liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń, wymiany wiedzy i biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami	0 szt	X	200 szt	X	200 szt	X	200 szt	X	200 szt	X	100 szt	X	0 szt	X	0 szt	X	PS WPR

Przedsięwzięcie 1.5.	Wskaźnik produktu RC077- liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	0 szt	0	0 szt	0	2 szt	66,66	1 szt	100	0 szt	100	0 szt	100	EFRR
	Wskaźnik rezultatu-RCR77- liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	0 szt	X	0 szt	X	400 szt	X	200 szt	X	0 szt	X	0 szt	X	
	Wskaźnik produktu RC077 - liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	0 szt	0	0 szt	0	0 szt	0	3 szt	100	0 szt	100	0 szt	100	
Przedsięwzięcie 1.6.	Wskaźnik rezultatu RCR77 - liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	0 os	X	0 os	X	0 os	X	600 os	X	0 os	X	0 os	X	EFRR

Przedsięwzięcie 1.7.	Wskaźnik produktu FEW4I- P1 -liczba inicjatyw w zakresie aktywizacji społeczności na rzecz rozwoju lokalnego	0 szt	0	2 szt	66,66	1 szt	100	0 szt	100	0 szt	100	0 szt	100	EFS+
	Wskaźnik rezultatu PLHILCR01-liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu	0 os	X	60 os	X	30 os	X	0 os	X	0 os	X	0 os	X	

Przedsiębiorstwa 1.8.	Wskaźnik produktu PLFCO01 - liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej,	0 szt	0	30 os	100	0 os	100	0 os	100	0 szt	100	0 szt	100	EFS+
	Wskaźnik produktu PLFCO03 - liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem	0 os	0	60 os	46,15	70 os	100	0 os	100	0 os	100	0 os	100	
	Wskaźnik produktu PLFCO04 - liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem	0 os	0	20 os	50	20 os	100	0 os	100	0 os	100	0 os	100	
	Wskaźnik rezultatu PLFCR01- liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu	0 os	X	60 os	X	50 os	X	0 os	X	0 os	X	0 os	X	
	Wskaźnik produktu FEW41-P1 - liczba inicjatyw w zakresie aktywizacji społeczności na rzecz rozwoju lokalnego	0 szt	0	0 szt	0	7 szt	100	0 szt		0 szt	100	0 szt	100	
		0 szt	0	2 szt	28,57	2 szt	57,14	2 szt	85,71	1 szt	100	0	100	
Przedsiębiorstwa e 1.9.														EFS+

C.2.	Wskaźnik rezultatu PLHILCR01 - liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu	0 os	X	0 os	X	100	X	0 szt	X	0 szt	X	0 szt	X
	0 os	X	0 os	X	100	X	0 szt	X	0 szt	X	0 szt	X	0 szt
Rozwój społeczno- gospodarczy obszaru LGD KOLD poprzez wsparcie przedsiębiorczości oraz promocji obszaru.													
Przedsięwzięcie 2.1.	Wskaźnik produktu R.2.1.- liczba wspartych przedsiębiorstw	0 szt	0	8	53,33	7 szt	100	0 szt	100	0 szt	100	0 szt	100
	Wskaźnik rezultatu R 37 - nowe miejsca pracy objęte wsparciem w ramach projektów WPR	0 szt	X	4 szt	X	2 szt	X	0 szt	X	0 szt	X	0 szt	X
	Wskaźnik produktu R.2.2.- liczba wspartych gospodarstw agroturystycznych i zagród edukacyjnych	0 szt	0	2 szt	18,18	6 szt	72,72	3 szt	100	0 szt	100	0 szt	100
Przedsięwzięcie 2.2.	Wskaźnik rezultatu R39: liczba przedsiębiorstw rolnych, w tym przedsiębiorstw zajmujących się biogospodarką, rozwinętych dzięki wsparciu w ramach WPR	0 szt	X	2 szt	X	3 szt	X	1 szt	X	0 szt	X	0 szt	X
	Wskaźnik produktu R.2.3. - liczba wspartych działań na rzecz dziedzictwa kulturowego	0 szt	0	3 szt	37,5	3 szt	75	2 szt	100	0 szt	100	0 szt	100
Przedsięwzięcie 2.3.													

Wskaźnik rezultatu R.41PR odsetek ludności wiejskiej korzystającej z lepszego dostępu do usług i infrastruktury dzięki wsparciu z WPR	0 os	X	200 os	X	200 os	X	200 os	X	200 os	X	0 os	X	0 os	X
--	------	---	--------	---	--------	---	--------	---	--------	---	------	---	------	---

Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru LGD KOLD													
Cel 3. Przedsięwzięcie 3.1.	Wskaźnik produktu R.3.1. - liczba wspartych działań z infrastruktury rekreacyjno- turystyczno- sportowej	0 szt	0	2 szt	50	1 szt	75	1 szt	100	0 szt	100	0 szt	100
	Wskaźnik rezultatu R.41PR - odsetek ludności wiejskiej korzystającej z lepszego dostępu do usług i infrastruktury dzięki wsparciu z WPR	0 os	X	200 os	X	200 os	X	200 os	X	0 os	X	0 os	X
													PS WPR

Przedsięwzięcie 3.2.	Wskaźnik produktu R.3.2 :- liczba wydarzeń rekreacyjno- sportowo- turystycznych	0 szt	0	3 szt	37,5	3 szt	75	2 szt	100	0 szt	100	0 szt	100
	Wskaźnik rezultatu R 42 - liczba osób wspieranych projektami włączenia społecznego	0 os	X	200 os	X	200 os	X	200 os	X	0 os	X	0 os	X
													PS WPR

Przedsięwzięcie 3.3.	Wskaźnik produktu R. 3.3 - liczba zrealizowanych projektów partnerskich	0 szt	0	1 szt	33,33	1 szt	66,66	1 szt	100	0 szt	100	0 szt	100	PS WPR
	Wskaźnik rezultatu R.1PR liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń, wymiany wiedzy i biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami.	0 os	X	60 os	X	100 os	X	40 os	X	0 os	X	0 os	X	
Przedsięwzięcie 3.4	Wskaźnik produktu RCO77 - liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	0 szt	0	1 szt	25	1 szt	50	1 szt	100	0 szt	100	0 szt	100	EFRR
	Wskaźnik rezultatu RCR77 - liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	0 os	X	100 os	X	50 os	X	50 os	X	0 os	X	0 os	X	

Formularz 3: Budżet LSR

PLANOWANA WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW NA WDRAŻANIE LSR I ZARZĄDZANIE LSR				
Zakres wsparcia	Program/Fundusz			Środki ogółem (EUR)
	PS WPR	EFRR*	EFSD**	
Wdrażanie LSR (art. 34 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 2021/1060)	2 500 000	640 000	960 000	4 100 000
Zarządzanie LSR (art. 34 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 2021/1060)	562 500	144 000	216 000	922 500
Razem	3 062 500	784 000	1 176 000	5 022 500
* Wysokość środków danego funduszu na RLKS dostępnych dla LGD w danym województwie będzie wyższa o wartość wkładu krajowego, którego procentowy udział w tej kwocie jest określony dla danego FEW. ** W wierszu odpowiadającemu danemu EFSD, z którego LSR nie będzie finansowana, należy wstawić wartość "0".				

Formularz 4: Plan wykorzystania budżetu LSR

Fundusz	Środki zakontrowane (w Euro) do:											
	31.12.2024		31.12.2025		30.06.2026		30.12.2026		31.12.2027		31.12.2028	
	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR
EFROW	40000	1,6	704000	28,16	823000	62,68	823000	62,68	713000	91,2	193000	98,92
EFS+	0	0	416000	43,33			454000	90,62	72000	98,12	18000	100
EFRR	0	0	109000	17,03			250000	56,09	281000	100	0	0
RAZEM	40000	0,97	1229000	29,98			1527000	68,19	1066000	94,19	211000	99,34
											27000	100

Wiceprezes LGD KOLD

Włodzisław Witkowski

Prezes LGD KOLD

Daniana Leszczak

